

У туђини, српски гроб до гроба

ПРИЧА О ЗЛАТИБОРЦУ

НИКОЛИ КОКОРИНИ

Слободан Карановић, експерт за верска питања

О СУКОБУ РУМУНСКЕ И СРПСКЕ ЦРКВЕ

УЧИ, СРПЧЕ,
ГДЕ ТИ НАРОД
ЖИВИ,
НЕК СЕ СВАКИ
ТВОМЕ ЗНАЊУ
ДИВИ,
НАПОЈ ДУШУ
ОВИМ СЛАТКИМ
ПИЊЕМ,
СЛУЖИ СРПСТВУ
ЦЕЛИМ ТВОЈИМ
БИЊЕМ!

МАРКО М. МАРКОВИЋ

Америчко рвање у зајечарским школама

ДЕЦА КЕЧЕРИ ИЗБАЦУЈУ ДРУГОВЕ КРОЗ ПРОЗОР

БОРСКА ЈАМА - 22. децембар 2007.
Рудно тело Брезаник, дубина 394м

НИ
СВИМ СРЦО
ЗА ПРЕДСЕ

КОЛПИТ

ЕМ

ДНИКА

СРПСКА
РАДИКАЛНА
СТРАНКА

ЗАКУПЉЕНА ПОВРШИНА

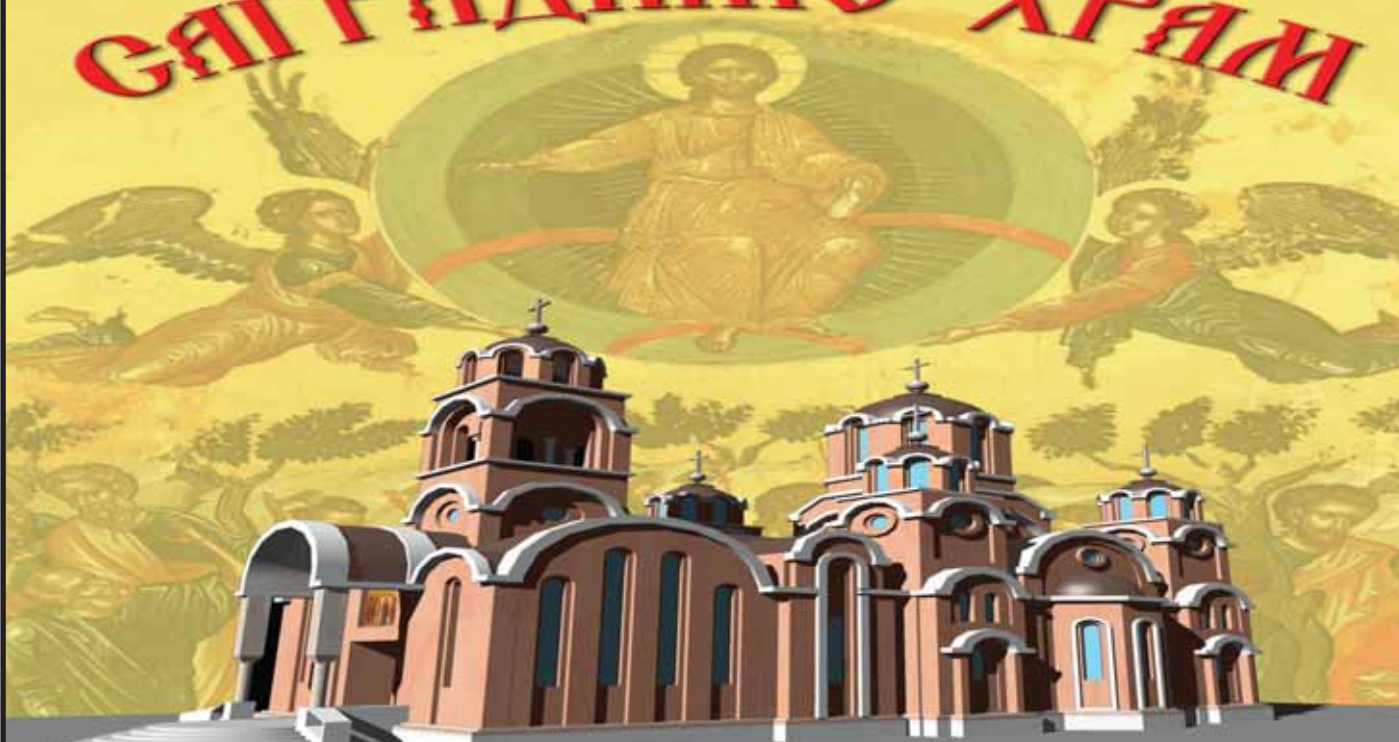
Мир Божји - Христос се роди

www.kbgrupa.com

Срећне Божићне празнике
и успешну Нову 2008. годину
Жели Вам екипа
"KB Group"

САГРАДИМО ХРАМ

ВАЗНЕСЕЊА ГОСПОДЊЕГ
У ЗАЈЕЧАРУ

ТЕКУЋИ
РАЧУН

160-131997-37

BANKA
INTESA

**КАЗАНОВА
ОБИЧНИХ НАВИКА**

стр. 28

**ПРИЧА О
НЕСВАКИДАШЊЕМ
ВИНАРУ**

стр. 24

**ЦИНОВСКО ЈАЈЕ
ЧЕКА ОПНУ**

стр. 23

**МУДРОСТ
ЖИВЉЕЊА СА ВИНОМ**

стр. 32

**ИСПРАВЉЕНА
НЕПРАВДА ПРЕМА
УМЕТНИКУ**

стр. 30

КУДА ИДЕШ, СРБИЈО?

Ову причу почињем 31. децембра 2007. године. После много година Зајечар је прекривен снегом. Права новогодишња идила! Са торња цркве Рођења Пресвете Богородице звона најављују јутарњу службу. Још седам дана до највећег хришћанског празника Божића. Тада ће се православни верници, после вишенедељног поста, поново омрсити. Прадедовска вера каже да се у време поста не праве баханалије, не организују велика славља. Пред спомеником палим српским јунацима у Првом светском рату, у центру Зајечара, међутим, скарадна слика: на ражњевима се окрећу два велика вола! Мирис дражи ноздрве и оних који poste и оних који су се одлучили за мрс. Размишљам: што омрси Зајечарце усред Божићног поста?! И то баш он, који каже да држи до Православља, помаже зидање храма и куповину црквених звона! Збуњен сам. Не схватам шта се то овде дешава. Имамо ми своју Нову годину (српску, православну), па што не остависмо да тада печемо волове и точимо вино и ракију?

Снег непрестано пада, не да покрије брег, већ да свака зверка покаже свој траг!

Пада вече. На великој бини у центру Зајечара смењују се Звезде гранда. На телевизији иста слика: на гологузим певалкама севају целулит и силикони! Певање подсећа на завијање хоће са минарета, на петстогодишње ропство нашег народа.

Предизборна је кампања. На екрану све сами познати ликови, они важни на локалном и државном нивоу. Честитају празник свом народу. Схватам: то су ОНИ што у Бога не верују и што људску правду сами кроје. Љут сам што их пуштам у кућу, што им дозвољавам да ми упућују честитке. КАКО ВОЂА ДА БУДЕ ПОШТЕН КАД СВЕ САМИ ОЛОШ ОКО ЊЕГА?! МУКА МИ ЈЕ ОД ТОГ ЧУВЕНОГ ТРАКТАТА О ПОШТЕЊУ ВОЂЕ.

Одлучујем да преспavam новогодишњу ноћ. Ујутру са закашњењем сазнајем: у Бору је, три дана пред Нову годину, неко откупио читав тираж дневног листа "Политика" због написа Стојана Тодоровића "Власи или Румуни". Питам се: шта човек уради са толиким новинама! Одлучујем да тај текст објавимо у "Тимочанину". Не верујем да ће имати снаге да откупе читав тираж нашег листа.

Срби још мамурни од славља, мамурни од живота... А Божић је тек пред нама и Српска нова година.

Куда идеш, Србијо?

Слободан Карановић, експерт за верска питања, у изјави за "Тимочанин"

БЕСПОТРЕБНЕ НЕСУГЛАСИЦЕ ИЗМЕЂУ РУМУНСКЕ И СРПСКЕ ЦРКВЕ

• Слободан Карановић, експерт за верска питања, који се од 1980. године бави изучавањем религија, учесник многих конференција из ове области у земљи и иностранству, аутор многих радова о религији, у разговору за "Тимочанин" вођеном у Београду, објашњава како су у протеклом периоду нарушени односи и изазване извесне сумње између сестринске Румунске православне цркве и Српске православне цркве, као и о расколничким црквама: такозваној македонској и црногорској цркви.

Чинодејствовањем свештеника Румунске православне цркве на подручју Тимочке епархије мимо знања надлежног Епископа тимочког господина Јустина нарушени су канони СПЦ-а.

- Мислим лично да су Румуни погрешили, јер су мимо одобрења Српске православне цркве поставили свог епископа да он рукополаже неке свештенике на подручју СПЦ-а, што до сада није био случај - каже господин Карановић. - То је изазвало извесне сумње и наметнуло питање - које су то намере сестринске цркве, са којом вековима постоји добра сарадња? Шта иза тога стварно стоји, не бих могао да кажем.

Господин Карановић објашњава да је Митрополија карловачка још од 1573. године чинодејствовала не само на подручју Баната, већ и са друге стране Дунава, на подручју Темишвара, и то је трајало вековима. Митрополит карловачки је постављао и распоређивао свештенике на том подручју. Ово питање је касније између Краљевине Југославије и Румуније регулисано на основу међудржавног закона из 1934. године. Две државе су 1971. године то поново уредиле и у том смислу није било никаквих несугласица до недавно.

- Сада, након толико година, почели су да се јављају извесни проблеми. Румунија је поставила Викаријат у Вршцу. Он је деловао без икаквих проблема - каже господин Карановић. - Румунска држава је у свој закон увела регистар историјских цркава и верских заједница, али у исто време то није урађено у Србији. Управо због тога су створене две комисије - једну је формирао СИНОД СПЦ-а, а другу СИНОД РПЦ, како би била

регулисана сва питања. Сигуран сам да ће убрзо Викаријат РПЦ бити уписан у регистар традиционалних цркава у Србији. Док се то не догоди, не би требало често актуелизовати то питање, јер се самим тим подгревају негативне страсти. Зато сам и нагласио да су Румуни погрешили што су мимо одобрења СПЦ поставили епископа да рукополаже свештенике на подручју СПЦ-а.

• **Колико се у све то умешала политика?**

- Сигурно да има политике. Приликом недавне посете Србији, председник Румуније поставио је питање деловања РПЦ на подручју Србије где живе Румуни. Међутим, никако се не смеју подвернике РПЦ-а подводити Власи, којих има приличан број у Тимочкој крајини. Власи су се добровољно, без икакве принуде, на попису изјаснили као Власи и влашки свештеници делују у оквиру Тимочке и Браничевске епархије. Никада се није поставило питање служења службе Божије на влашком језику. Ако се то питање постави, ја верујем да ће наша црква имати разумевање. Никако се не сме догодити да се Власи ставе у миље РПЦ, језика који не познају. Србија са Румунијом никада није ратовала нити имала било какве политичке и црквене проблеме. Мислим да ни данас нису потребне било какве размирице. Румунски званичници су дали подршку Србији за решавање питања Косова и Метохије и ми ту подршку ценимо и не смемо дозволити да црквено питање компликује међудржавне односе. Мислим да ово питање треба да реше две цркве међусобно. Чињеница је да је било извесних нарушавања канона од стране румунских свештеника, али верујем да ће поменути две комисије разрешити тај

НОВИ ЗАКОН И ВЕРСКИМ ЗАЈЕДНИЦАМА

Дисолуцијом СФРЈ и одвајањем републике од деловања цркава и верских заједница. То је законом који је престао да важи 1974, и тада је члану 18. и 19. каже да су све верске заједнице, а не само једна верска заједница региструје, не само управе на чијем подручју делује. Партије не смеју на израду закона о црквама и верским заједницама да се чињеницом да постоје традиционалне верске заједнице малих верских заједница (или, како се зову, евангелистичких цркава и верских заједница стичке цркве и верске заједнице. Зато је под ове услове под којим могу бити регистроване Српској православној цркви је дата одређена заједнице су неразделене у својим правима

О ЦРКВАМА ЈЕДНИЦАМА

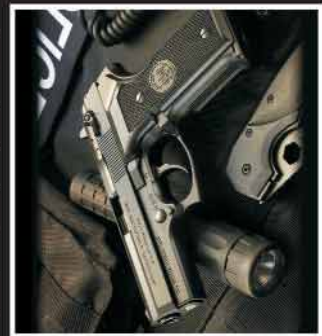
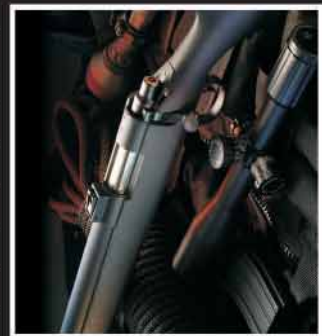
ворен је празан простор који се односи на
је до тада било регулисано Савезним за-
донесени републички закони. Устав СФРЈ у
е равноправне, те није било потребе да се
е било довољно да се она пријави органу
ласти су се договориле да треба да се иде
цама, а при изради тог закона руководило
ве и верске заједнице, њих седам. Питање
секте) није било решено. Тако је у оквиру
регистровано 182 субјекта као евангели-
шле године донет закон који је одредио
цркве и верске заједнице. Кроз тај закон
предност, али и СПЦ и све цркве и верске

проблем на најбољи начин и да ће две сестринске цркве остати у јединству православне вере.

• Данас има много примера да се компликују односи између сестринских цркава, да настају расколничке цркве попут Македонске и Црногорске.

- Стварање такозване Македонске цркве потпомогла је још комунистичка власт СФРЈ. Неколико свештеника и владика се 1967. године издвојило мимо канона СПЦ и прогласило Македонску цркву. СПЦ је поништила ту одлуку и дала могућност да се покају и врате под њено окриље, али то се није догодило. Ако желите да неког издвојите из неке земље, онда се најпре издвоји црква и потом све иде лако. Јасно је да су Македонци прво то урадили са црквом. Међутим, такозвана МПЦ није призната ни од једне православне цркве. Није призната ни од стране Ватикана, јер је то расколничка црква, и Ватикан не жели да улази у конфликт са осталим црквама. И дан- данас се из патријаршије СПЦ-а пружа рука да се такозвана МПЦ покаје и врати канонима СПЦ, међутим, то се одбија. Када ће се, и да ли ће се уопште, то питање решити, Бог драги зна.

Што се тиче такозване Црногорске православне цркве, то је једна ујдурма за коју је нормалном човеку тешко да нађе било какво оправдање. Самопроглашени митрополит Мираш Дедејић се налазио у хијерархији црногорске митрополије у Италији. Због његових испада и понашања несвојственог православљу, рашчињен је. Онда је нашао политичке истомишљенике, десетак аутомаша који се не знају достојно ни прекрстити, и они су, користећи тада важећи закон, отишли на Цетиње у једну полицијску станицу и пријавили деловање такозване црногорске цркве. Полицијска станица им је пријаву оверила печатом и једном реченицом потврдила њихову регистрацију. Удружени са аутомашима, допринели су отцепљењу Црне Горе и потирању свега српског. Нападају храмове, свештенство, монаштво, а све што припада црногорској митрополији присвајају. Са њима су углавном свештеници-отпадници, па чак и један Бугарин! Шта ће се даље дешавати, зависи од црногорске власти, од њене објективности и образа. Шта ће бити са црквом Светог Петра цетињског, владике Петра II Петровића Његоша и краља Николе, који никада нису негирали да су Срби, зависи од садашњих црногорских вођа.

Преузето из дневног листа "Политика"

Како незванично сазнајемо, због текста под називом «Власи или Румуни», објављеном у дневном листу «Политика» 23. децембра прошле године, у Бору је тога дана откупљен читав тираж ових новина. Ко је и зашто откупио тираж и коме је засметало писање нашег колеге Стојана Тодоровића, може само да се претпоставља. Суд остављамо читаоцима, а текст преносимо у целини.

ВЛАСИ ИЛИ РУМУНИ?

• Све интензивнија политичка спорења и манипулације о пореклу, броју и положају Влаха на подручју источне Србије

Зајечар – Од почетка распада СФРЈ, првих година последње деценије прошлог века, почињу расправе и спорења и о «влашком питању». Ипак, нема још правих научних одговора о томе ко су, у ствари, Власи. Подељена су мишљења о њиховом пореклу, о томе колико их стварно има и да ли су и колико економски, политички и културно обесправљени. Умножавају се произвољна тумачења лидера новооснованих политичких странака, нарочито уочи избора, а посебно је «збуњујући» био дводневни Међународни симпозијум о Власима-Румунима на Балкану (за округлим столом о правима националних мањина у Југославији, Румунији и Бугарској). Скуп је одржан у Зајечару 6. и 7. априла 2002. године, непосредно уочи пописа становништва у СРЈ.

Конечно, основан је и Национални савет Влаха (званично регистрован 31. јула ове године), али спорења међу лидерима седам влашких странака у Бору, Зајечару, Неготину, Кучеву и Петровцу на Млави не престају. Отуда нема ни јединства у Националном савету. Најжустрија су управо спорења о пореклу ове етничке заједнице и честим манипулацијама у «тумачењу» ове теме. Још на поменутом симпозијуму у Зајечару (сазвале су га невладине организације Србије, Румуније и Бугарске, а међу учесницима је био и један румунски академик) усвојен је закључак да Власи научно не постоје. Постоје, наводно, само Румуни и Арумун, а у поздравном телеграму овом скупу Соња Бисерко, председница Хелсиншког одбора за људска права, упозорила је да се «најозбиљније истиче влашки проблем» и да би лако могло доћи до «радикализације, етничке мобилизације и сукоба».

Жути леци и црквени скандал

Али, ма колико да се труде, ни представници најмаштовитијих странака и невладиних организација не могу да убеду овдашњи влашки живаљ да је он румунског порекла и да је зато наводно нормално да се у пописима становништва сваки Влах изјасни као Румун. У агитацији за овакво опредељење трибунима таквих странака здушно су помагали и емисари из Румуније, и они званични, из румунске амбасе у Београду и Румунске пра-

вославне цркве из Вршца. Кружили су масовно 2002. године и жути леци којима су Власи позивани да буду Румуни.

Дошло је убрзо и до међуправославног црквеног скандала када је, 4. децембра 2004. године, у неготинском селу Малајница епископ румунске епархије из Вршца Данијел освештао новоподигнути сеоски храм, обављајући обред на румунском језику. Оштро је реаговао владика тимочки Јустин, позивајући се на споразум православних цркава по коме се непозвани не могу мешати у послове друге епархије. Умешали су се и локални политичари из Неготина који су тражили да се храм сруши, а затим су румунски званичници, преко румунског Министарства културе и вера, упозорили «српске рушитеље» да не руше румунски храм.

И поред настојања српске државе да помогне у решавању положаја националних мањина, и после оснивања Националног савета Влаха, спорења се настављају. У зајечарском месечнику «Тимочанин» (под насловом «Вапај угњетаваних или влашки екстремизам») на ову тему управо су се ових дана оштро суочили др Славољуб Гацковић, који је пре шест година основао невладину организацију Ariadnae filum (у преводу са латинског: «Аријаднина нит»), Драгослав Зајексковић, председник странке Демократска заједница србијанских Влаха, и Димитрије Крачуновић, председник Демократског покрета Румуна Србије. Гацковић је изјавио како «поједини Срби и те како угњетавају његове сународнике Румуне» (не Влахе). Он је, вели, организовао растурање 8000 оних жутих летака, уочи пописа 2000. године, али није много вредело. Пописи су, вели Гацковић, били намештени, па се Власима (Румунима) изјаснило «само» 46000 становника источне Србије. Његових сународника, тврди он, у овом крају има око 350000. И сви су они Румуни, без обзира на то што су се изјаснили као Власи. Са његовим проценама очигледно се не слаже Димитрије Крачуновић, који каже да у источној Србији «нас Румуна има 740000».

Загонетне донације

Власи не потичу од Румуна, они су аутохтон народ – категоричан је Драгослав Зајексковић. – Идеје које пропагирају Драгомир Драгић (оснивач Форума за културу Влаха, 1992. године) и Димитрије Крачуновић спутавају Влахе да размишљају као свој на-

род и терају их да прихвате Румунију као земљу матицу.

Зајексковић је оптужио невладине организације «које навијају за Румуне» да добијају новац из Румуније. Тврди како је недавно Ariadnae filum «од Румуније добила 70000 евра ради очувања румунског језика и румунске културе». Који румунски језик, пита Зајексковић, тога овде нема ...

Супротно Зајексковићу, Крачуновић каже: – Ми смо Румуни. Власи не постоје. То је погрдан назив за нас. Као када Роме називате Цигани. А када већ говоримо о Циганима, да кажем да они имају већа права од нас.

Званична статистика је, ипак, неумољива. Љубазношћу Милинке Милојевић, заменика начелника Одељења Републичког завода за статистику у Зајечару, званично смо обавештени о томе колико има Влаха и Румуна у Тимочној крајини према попису из 2002. године. Званично, дакле, у четири општине Борског округа (Бор, Мајданпек, Неготин и Кладово) живео је тада 146551 становник, а међу њима је било 16449 Влаха и 659 Румуна. Те пописне године суседни Зајечарски округ (Зајечар, Бољевац, Књажевац и Сокобања) имао је 137560 становника. Међу њима Влаха је било 7155, а Румуна 309. Извесно је, вели госпођа Милојевић, да оних који говоре влашким језиком има и више, али већина, по традицији, себе сматра Србима. Свако се, вели, слободно опредељује, без икаквих притисака, деценијама, и ту никакве агитације много не помажу. Бар за сада ...

Наставак румунизације

Да се процес румунизације тимочких Влаха наставља – сведоче и две најновије провокације, које традиционалне Влахе и многе Тимочане нимало не остављају равнодушним. Најпре је 22. септембра ове године, одлуком већине у Националном савету Влаха, а на жестоко противљење осталих, донета одлука да се убудуће све седнице овог форума одржавају само на румунском књижевном језику. Тимочка јавност затечена је, такође, недавним отварањем Централног бироа за источну Србију Заједнице Румуна Србије. Већ помињани «Тимочанин» наводи како је ова канцеларија, у Зајечару, отворена «полулегално». Шта ће Власима канцеларија Заједнице Румуна, откуда ту опет аташе за културу амбасе Румуније у Београду и зашто на тај «загонетни скуп», осим новинара локалне телевизије, нису позвани представници из свих осталих медија?

У Неготину ових дана

ПРЕСЕЉЕН СПОМЕНИК ХАЈДУК ВЕЉКУ

Симбол Неготинске Крајине, који је последњих четврт века красио центар Неготина, споменик чувеном српском јунаку Хајдук Вељку Петровићу, пресељен је претпрошлог уторка после подне на нову локацију. Тиме је окончана осмомесечна расправа Неготинаца да ли је потребно и где изместити једно од најпознатијих дела знаменитог вајара Небојше Митрића.

- Према решењу урбаниста, споменик је смештен на самом рубу парка у центру града, десетак метара од претходне локације и окренут је према улици која носи име чувеног крајинског јунака – каже Радмила Геров, председница општине Неготин, подсећајући да је измештање споменика изведено у оквиру уређења централне градске зоне, пројекта вредног преко 120 милиона динара.

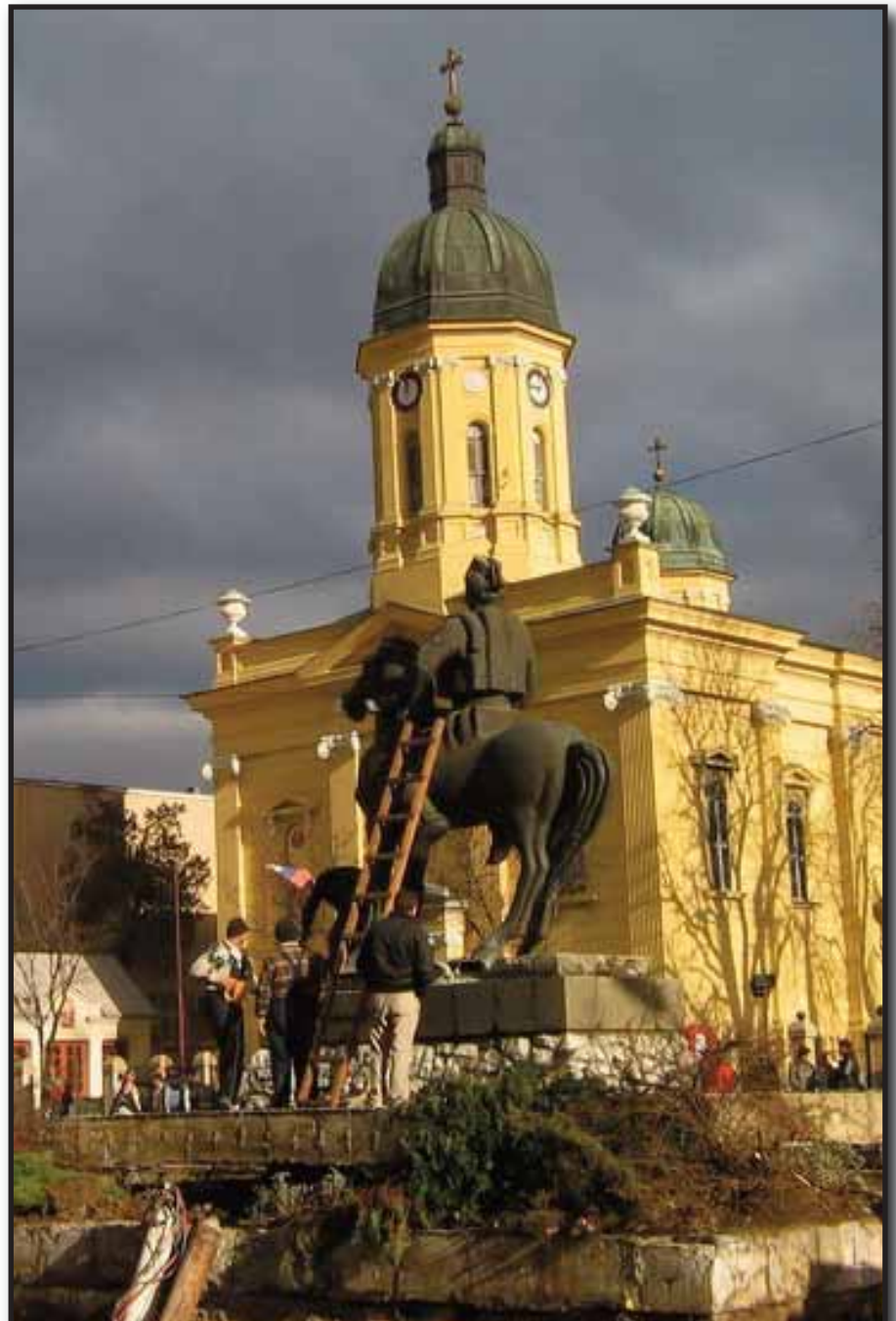
Имајући у виду да је, маја ове године, након почетне иницијативе локалне самоуправе за пресељење споменика, формиран Одбор за заштиту споменика Хајдук-Вељку, који се противио његовом измештању, било је упадљиво одсуство чланова овог Одбора.

- На жалост, ми више ништа нисмо могли да урадимо од онога што смо до сада учинили, а то је да анимирамо како стручну јавност тако и грађане Тимочке крајине. Крајње је чудно да је релевантна установа каква је Завод за заштиту споменика културе из Ниша, пре 25 година, фаворизовала место на којем је споменик био, а сада је, из исте институције, дата сагласност за његово измештање – рекао је Гордан Јањић, председник Одбора, напомињући да они чак нису могли ни да гледају тај чин који, по њиховом суду, нема никаквог оправдања.

Иначе, пресељење споменика Хајдук-Вељку Петровићу на нову локацију, које је трајало нешто више од четири сата, није изазвало превелику пажњу Неготинаца. Но, захваљујући лепом и сунчаном времену, чи-

таву операцију је пратило стотинак знатижељника и случајних пролазника.

- Превише је било јалових расправа о томе да ли треба преселити споменик са досадашње локације. Ако су до тог решења дошли стручни људи, онда не треба сумњати у ту одлуку. Уосталом, најбитније од свега је то што ћемо добити лепо уређену пешачку зону, а Хајдук-Вељку није лоше ни у парку – само су неки од коментара који су се могли чути међу окупљеним Неготинцима, мада је било и оних супротних који сматрају да је све ово само беспотребан трошак који ће бити плаћен њиховим парам.

ИСТОРИЈАТ

Споменик Хајдук-Вељку Петровићу откривен је 21. септембра 1983. године, у оквиру 18. «Мокрањчевих дана», поводом 170. година од погибије Хајдук-Вељка Петровића, 150. годишњице ослобођења од Турака, 130. годишњице оснивања Певачког друштва и 50. годишњице оснивања Музеја Крајине.

RAW

15TH

Америчко рвање у з

ДЕЦА КЕЧЕРИ ИЗБАЦУЈУ

јечарским школама

ДРУГОВЕ КРОЗ ПРОЗОР

• Дневне новине су преплављене написима о основцима, који свакодневно одмеравају снагу у америчком рвању • Овај вид “забаве” није заобишао ни зајечарске школарце, а родитељи и наставници прозивају телевизије које су кечерима дале простор

Темељи америчког рвања потичу из 1953. године, а овај “екстремни” спорт врхунац популарности је стекао средином осамдесетих година прошлог века. Главни јунаци, набилдовани стероидима, у шљаштавим костимима и са ратничким бојама, неодољиво подсећају на одбегле клоунове. Они у рингу имају увежбану “кореографију”, испуштају застрашујуће крике, одлични су глумци, а права борба готово и да не постоји. Подржава их “помахнитала” публика, која пуни арене. Деца су тога свесна, али им не смета да себе “изграђују” у кечере.

Врхунац дечјег надметања у америчком рвању изазвао је ученик шестог разреда једне овдашње зајечарске школе. Он је свог друга из првог разреда дохватио за руке, избацио кроз прозор учионице (која се налази на другом спрату) и, чврсто га држећи, глумио кечера. Срећом, све се добро завршило.

- Мислим да је међу децом у великој мери заступљено америчко рвање услед преплављености таквог и сличног садржаја у

медијима, што им окупира пажњу, док друге ствари немају шансу да буду занимљиве – каже Јелена Станковић, психолог ОШ “Хајдук Вељко Петровић” у Зајечару. – Моделовање је вид учења у којима особа усваја обрасце понашања модела. Деца се поистовећују са кечерима у тој мери да себи дају њихова имена. Када једном у потпуности уђу у улогу чине све да задрже место у групи и друштву који им ту улогу дају. Моделовање је важан сегмент васпитања и требало би да указује на добре примере понашања. И раније су се деца идентификовала са партизанима, нинџама, самурајима, витезовима, али су они били ликови из прича и позитивни јунаци. Кечери су својеврсне креатуре, које својим костимима, упадљивим маскама и крицима привлаче пажњу деце. Овај проблем је уочен и у нашој школи, те су учитељи саветовали родитеље да деци забране да гледају рвање, а ако то учине, потребно је да им се понуди алтернативно решење.

Највише “храбрости” да отворено проговоре о својим “играријама” имали су ученици другог одељења четвртог разреда ОШ “Хајдук Вељко Петровић”. Скоро сви кечери из овог разреда су се сложили да ће отићи у Америку

чим порасту и да ће се бавити америчким рвањем или фудбалом, док је један њихов друг рекао да ће му овај спорт омогућити да се лакше упише за полицајца. Школске другарице веле да су почеле да гледају кечере поред своје браће и другова, али да им навијање у школском дворишту не представља неку занимацију. Они су се само за "Тимочанин" представили именима својих омиљених кечера.

- Пратим кечере од прве епизоде, која је емитована јуна месеца на Фокс телевизији. Знам да то нису праве борбе. Када гледам кечере и глумим их, ја сам много снажнији, а када крикнем "а-е-е-е" и скочим, све се тресе. У школи нико не зна да смо кечери, само смо психолозици објаснили о чему се ради – самоуверен је десетогодишњи Мет Харди, а њему се придружује и његов брат Хеф.

Њихов саборац из одељења Трипу Лејкс каже да га публика у арени препознаје по чекићу, који увек носи, и додаје да не може да се одвоји од малог екрана када се емитују борбе.

Неколико кечера из овог одељења одлучно су решили пред фото-апаратом да покажу шта знају, а њихови другари да навијају како би дочарали телевизијску атмосферу. И док неуморно демонстрирају захвате и падове, један наставник гласно негодује, но то их није нимало обесхрабило.

Иако су се градом

пронеле приче да у ОШ "Десанка Максиминовић" постоји импровизовани ринг у којем се боре мали кечери, ученици и педагог Бранимирка Маринковић то одлучно негирају.

- Чула сам за кечере, али у нашој школи их деца не глуме, до сада нико није пријављен, нити смо имали неки инцидент. Знам да гледају борбе, али сматрам да је телевизија крива за такве емисије; требало би да постоји нека цензура – каже Бранимирка.

Ученици четвртог разреда потврђују њене речи да у школи не постоје кечери и да их нико не имитира, јер водитељи на Фокс телевизији упозоравају децу да се не боре.

Кечери су у зајечарске домове ушли почетком деведесетих са уласком кабловског програма. Тадашњи клинци су их верно пратили из вечери у вече на Еуроспорту. Један двадесетосмогодишњи "пензионисани кечер" из Зајечара подсећа на дечачке дане.

- Не знам зашто се дигла толика фрка око кечера? И ми смо их имитирали пре петнаест година, имали смо редовне "борбе" у парку у насељу "Краљевица". Касније нас је то навело да почнемо да тренирамо ђудо, а неки од нас "кечера" освајали смо медаље на државним првенствима. Данас не гледам више кечере, све ми је то смешно. Праве легенде америчког рвања као што су Хулк Хоган, Ултимате Варриор, Тито Санта-

на и други отишле су у историју, ови данас су само њихове "карикатуре" – каже наш саговорник, радник обезбеђења, који је желео да остане анониман.

Ова "фабрика животиња", сакривана иза познате скраћенице WWE, у прошлој години је зарадила милијарду долара. Уз јак маркетинг они су своје "производе" пласирали преко телевизије, инетрнета и спектакла уживо. Иако су све борбе намештене, а победнике обично одлучују форумаше преко нета, то не смета умили еуфоричне публике да се уживи у своје улоге. Међутим, прошле године "воду је помутио" чувени Беноит, који је у налету лудила убио своју супругу и седмогодишњег сина, а затим се обесио. Он је дуги низ година узимао стероиде и тестостероне, који су му највероватније претворили мозак у "кашу". Јавна је тајна да кечери морају да узимају «хемију» како би изгледали што јачи у ринговима. Америчка власт је после ове трагедије покушала да завири иза врата WWE, али су одмах добили одговор да они не носе никакву одговорност и да сви професионални рвачи имају обавезан годишњи систематски преглед.

Сећање на родољубе који су положили животе за отаџбину

У ТУЏИНИ СРПСКИ ГРОБ ДО ГРОБА

“Грбови српских војника расејани су у 99 земаља света, од Северног леденог мора до афричких обала. Србија је у Првом светском рату изгубила трећину од пет и по милиона становника. Сваки други мушкарац погинуо је за отаџбину. Примерице, 1915. у Српску војску мобилисано је 40.000 студената и средњошколаца. У чувеном по несрећама “маршу смрти”, повлачењу преко Албаније, живот је изгубило 217.455 жена, деце, старца и војника” – написао је у уводној речи своје књиге Војислав Ђурђевац из Бора, насловљавајући је “Меморијални походи српским војничким гробљима у туђини”, уз напомену да Савез потомака ратника Србије 1912 – 1920. сваке године организује одласке српским војничким гробљима у иностранству. Са тих похода настала је књига, својеврсни спомен на јунаке и родољубе којима се свет и данас диви.

Ђурђевац, иако професор машинства, вешто је, хронолошки, саздао причу започету посетама потомака 2001. српским војничким гробљима у Битољу, на Кајмакчалану и Грчкој, где их је чекао монумент славној Дринској дивизији, где су разгледали и Српску кућу на Крфу, походили Видо, поклонили се “Плавој гробници”, Зејтинлику ...

Прича о Златиборцу Николи Кокорини

Године 2003. потомци старих српских ратника крочили су на афричко тле и сусрели се са српским војничким гробљима у Бизерти и Мензел Бургиби.

Годину касније, 2004, пут је водио у Мађарску, у Сегедин, Ђер и Шопрон, па у Аустрију (Беч, Нежидер, Ашах, Матхаузен), у Чешку, у Праг и на заједнички споменик српским и руским ратницима, те у Словачку и Велики Међер.

Са свих ових походишта настале су фотографије, стечене успомене, остала казивања млађима. Нека од ових светишта, на жалост, и тада, као и овог часа, у јадном су стању, тек понегде огледа се брига домаћина и наших амбасадора.

Ходољупце светињама српства – подсећа аутор – неописиво су растужили заборав и нехај према споменицима из најсветлијег дела српске историје.

У Бизерти, гледајући једва читљиве натписе на крстовима, ходочасници су приметили да је само четврти део гробљеа приступачан, остатак је запуштен и заборављен.

Миленко Кокорина, агроном са Златибора, застао је поред једног крста и,

тек кад је, након 87 година, први пут обрисана прашина, изникао је натпис. – Јесте, то је мој стриц Никола Кокорина, поднаредник Четвртог пешадијског пука! Рођен у Чајетини 1888. Умро 1916. у Бизерти.

Окупили смо се око Миленка, видно потресеног. Он је први од целе родбине видео Николин гроб. Поштујући обичаје, понео је грумен земље узет испод степеника Николине родне куће. Земљу златиборску, за којом је ратник толико чезнуо, посуо је по гробу. Златиборска

Уместо српских имена – бројеви

У Матхаузену је и заједнички споменик српским и савезничким војницима из Првог светског рата. Ту су сахрањени војници: из Италије 1.500, Француске 1.259, Мађарске 30, Чешке 5, Енглеске 2, Русије 2 и Србије – 8.000 жртава. На овом сеоском гробљу, непосредно уз споменик, налази се капела коју су подигли Италијани. Оно што вређа сваког српског родољуба, јесте то што су Срби обележени бројевима, а не именом и презиманом. А толико их је, на хиљаде, распоређено у четири мања гробља.

земља помешала се са афричком. Боже, чудног ли споја! Дуго смо стојали крај гроба док је Миленко причао. – Отац Владимир отишао је заједно са братом Николом у Балканске ратове, а потом и у Први светски рат, закачила га 1915. Никола је на Солунском фронту рањен у ногу. До пољске болнице, тешко рањеног, однео га је комшија Маринко Раковић. Одатле је превезен у Бизерту. Браћа су се, на фронту, заувек раставила. Умро је Владимир заветујући синове Милојка, Милоша, Миливоја, Радована, Николу и Миленка да пронађу братовљев гроб и запале свећу и у његово име. Миленку, најмлађем сину, остварила се жеља. Од њега, зато, данас нема поноснијег човека – прича Ђурђевац, додајући да је Никола излечен могао да се врати у своју Србију. Када су му лекари у Бизерти предложили ампутирање ноге - није прихватио. Рекао је: - Нећу као богаљ да се вратим међу моје Златиборце.

Сузе у Бизерти

Српско војничко гробље у Бизерти, захваљујући локалној власти, у релативно је добром стању. У средини гробља је капела, на чијим зидовима су исписана имена 1.722 српска војника. Први транспорт наших војника стигао је у Бизерту децембра 1915. Долазак исцрпљене, босе и депримиране српске војске на те просторе био је дирљив до суза. Народ Бизерте, тада француске колоније, пријатељски је прихватио српске ратнике. Рањени и болесни ту су лечени, али многима није било лека. И данас ту почивају, далеко од своје отаџбине, за коју су живот дали и за којом су до последњег даха жудели. Заувек је, 1916, у Бизерти остао цвет српске младости.

Српско светилиште – полигон за псе

У Словачкој, у Оломуцу, самује српско војничко гробље, где је сахрањено 1.350 наших ратника. Капела са костурницом налази се на крају Ботаничке баште, уз обалу реке Бистричке. Капела је изузетног археолошког решења, са десет дорских стубова изузетне лепоте. Цео објекат је руиниран, крајње запуштен. Ктитор овог, некада велелепног, здања био је краљ Александар Карађерђевић. Боља судбина није задесила ни

Српско војничко гробље у Међери, у Братислави, где почивају 5.153 српска војника и мученика, изгубивши живот у заточеништву, у логору Велики Међер од 1914 – 1918.

- Простор на којем су остаци малог броја гробова, ограђен је жицом. Цео тај крај делује бедно, запуштено и заборањено и од Бога и од људи. Амбасадор Тркуља, те 2004. године, рекао нам је да је светилиште, све до недавно, служило као полигон за дресуру паса – казује Ђурђевац, додајући да је Петар Николић, занатлија из Београда, недавно сазнао да је баш ту гроб његовог деде Петра, по коме је добио име. Запалио је две свеће.

Када је 1918. дошла слобода, Аустријанци су, у повлачењу, покупили све мушкарце и одвели их у логоре. Тако су деда Пера и малолетни син му Александар доспели у Велики Међер. Обојица су се разболели од тифуса и ту умрли. Швабе су, бежећи од ослободилаца, недалеко од Гроцке, убили и деде Пера најстарију ћерку Нинославу. Кад су свеће догореле, потомак Петар је тихо рекао: - Од данас ћу много мирније проживети остатак живота.

Два века од првог ослобођења Тимочке крајине

ТИМОЧАНИ СЕ ПРИКЉУЧИЛИ МАТИЦИ СРБИЈИ

• У Првом српском устанку, 1807. године, у источној области успостављена је војно-цивилна власт, а следећег лета оснивањем магистрата одвојене су цивилне институције од војних.

У Београдском пашалуку, због несносног дахијског режима и дивљања јаничара, букнула је 1804. године буна која је прерасла у Први српски устанак. У побуну су учествовали и хришћани из околних пашалука, па и из Видинског, у чијем је саставу била Тимочка крајина, као и Срби из Босне и пречани из Баната, Срема и Бачке. Хајдук Вељко Петровић из црноречког Леновца учесник је од првог дана, када је буна букнула у Орашцу 15. фебруара 1804. године, и бориће се у готово свим важним бојевима.

Циљ побуне у Београдском пашалуку испрва је био да се сузбије тиранија локалних турских господара, па су у том смислу вође побуне обавестиле Порту у Цариграду да оружане акције нису усмерене против султана. Али кад се побуна проширила на све нахије, неизбежан је био и сукоб са султановом војском. До њега је дошло 19. августа 1805. године на Иванковцу код Параћина, када се српска војска сукобила са

Хафис-пашом, који је кренуо у Београд да преузме положај везира. Ту је, у присуству Карађорђа, извојевана сјајна победа, којој су значајан прилог дали и борци из Црноречја, из суседног Видинског пашалука. Султан Селим III је у бесу запретио да је доста толерисао Србе и да ће их овога пута покорити «с конопцем о врату». Са његовом намером сагласио се и Наполеон, коме је сметао руски покровитељски став над Србима.

Карађорђе и Правитељствујушчи совјет знају да турска сила може да уништи све што су постигли у дотадашњој борби, ослободивши велики део територије, па су покушали да нађу ослонац у Аустрији и Русији, да оне дипломатским путем спрече турску интервенцију. Али ове две велике силе су у то време трпеле поразе на бојном пољу од Наполеонове војске и нису биле у прилици да се у пуној мери заложу за српску ствар.

Осокољени победом над султановом војском код Иванковца, првом так-

вом у целом турском царству, српски команданти врше притисак на Карађорђа да и без савезника наставе борбу. У међувремену, и код Карађорђа и још неких српских првака сазрело је схватање да се устанак прошири и на суседне пашалуке, јер тако што очекује тамошње хришћанско становништво, а тиме би се повећала војна моћ Србије, мобилизацијом нових војника.

ОТВОРЕН И ИСТОЧНИ ФРОНТ

С надом да ће се и међународна ситуација променити и да ће им дати подршку Аустрија или Русија, српско вођство је почетком 1806. године отворило јужни и источни фронт. Зими се, обично, није ратовало, али Срби су журили да до пролећа ослободе што ширу територију, јер се тада очекује снажна турска противофанзива.

Петар Добрњац је са мешовитом војском из пожаревачког и још неких других крајева, као и из Црноречја и Бање, зашао у Тимочку крајину и на сокобањској висоравни, код Џивџибара, разбио Пазван-оглуов видински ескадрон од 3000 коњаника. Станоје Главаш и Младен Миловановић заузели су Крушевац. Крајем јануара 1806. године Миленко Стојковић из Кличевца је заузео Пореч, веома важно стратешко место на Дунаву. Пошто је добио задатак од Карађорђа да, ако узмогне, прошири српску власт и преко Мироч планине, Миленко заузима и неготинску тврђаву. Није је задржао, јер је на њега кренула јача турска војска, па се повукао у поречки крај.

Овај поход српске војске на исток и југ није био само стратешке природе, да се до пролећа, када ће вероватно уследити турска офанзива, заузму што боље стратешке позиције. У првом плану било је ослобађање «хришћанског народа», односно борба за повратак «изгубљене сербске државе», како је Карађорђе писао црногорском владици Петру I Петровићу Његошу. Карађорђе себе не види само као

предводника побуњене раје у Београдском пашалуку, већ као вођу васцелог српског народа и настоји да створи јединствени фронт, укључујући у борбу и Црногорце, Бокелје и Далматинце, «на общчеје свију Срба избавленија».

Да би општи устанак успео, Карађорђе тражи ослонац и код локалних побуњених снага, не ослања се само на интервенистичке јединице из Београдског пашалука. Зато у Тимочку крајину, сем својих војсковођа Петра Добрњца и Миленка Стојковића, шаље и Црноречане, Бањчане, Тимочане и Крајинце, који су се дотад борили у Београдском пашалуку, да побуне народ у свом завицају.

Вожд је позвао на славу у Тополу и црноречке прваке, кнеза Милисаву Ђорђевића и попа Радосаву Живановића, који су претходне године, после Ускрса, побунили Црноречане и ослободили долину Црног Тимока све до Зајечара. Али због недовољног и слабог наоружања, сељаци су се разишли из војног логора кад им је видински паша Пазван-оглу обећао амнестију. Карађорђе и славу користи да се од Црноречких првака обавести о ситуацији у Тимочној крајини и о томе на које виђење људе може тамо да се ослони.

КАРАЂОРЂЕ КРАЈ ТИМОКА

Као што се очекивало, чим је прошла зима, Турци су сакупили војску и ударили на српске устанике.

Из офанзиве српска војска је и на источном и на јужном фронту прешла у дефанзиву, јер је изложена ударима јаким турских снага. Војвода Миленко Стојковић је, после тешких борби, ипак успео да порази Јусуф-пашу и задржи Пореч.

На југу је важно стратешко делиградско утврђење, које је изградио војвода Добрњац да би спречио турски продор низ Мораву, и оно се нашло на правцу удара Шашит-паше, који је водио 16000 војника. Српски устаници су се сјајно бранили, па је главнокомандујући операцијама против Срба, Ибрахим-паша, приморан да у борбу убаци специјални корпус из Једрена, а и сам се спремао да преко Старе планине и Сврљишких планина нападне браниоце Делиграда с леђа. Али његове планове пореметиће Карађорђе, који је, после сјајне победе на Мишару, стигао у Делиград са својом војском, као и Миленко Стојковић, који је напустио Пореч, и Младен Миловановић, који се вратио из Крушевца.

Шашит-паша је после неколико узастопних пораза сломљен 27. августа 1806. године. Карађорђе тада са Миленком Стојковићем и Младеном Миловановићем прелази с војском Стару планину да би се обрачунао са главнокомандујућим турским командантом Ибрахим-пашом. Српски команданти сукобљавају се с турском војском код Ћипровца, Лома и Превале 8. и 9. септембра и наносе јој поразе. На тражење турске стране, у Лому је 15. септембра склопљено примирје.

Део српске војске остао је у Загорју да би зауставио евентуалну нову офанзиву Ибрахим-паше, а војвода Миленко Стојковић успоставио је линију фронта од Белоградчика до Бање и Сврљига, с тим што је главнину своје војске концентрисао код Гургусовца. На овом дугачком фронту нашле су се и локалне снаге Тимочана и Загораца, који припадају истом словенском племену, само их дели гребен Старе планине.

Порта није могла да организује нову

офанзиву против српских устаника и зато је прихватила дипломатско решење које је у Цариграду понудио српски изасланик Петар Ичко: да полове у земљи воде Срби, али да султановој каси плаћају данак, и да у српским градовима остану турске поседе. Лукави Турци су ово усмено пренели Совјету у Смедереву, да би реч погазили чим им се укаже прва прилика. Српске старешине су то прозреле и одлучиле да наставе борбу и освоје Београд.

Опсада Београда је дуго трајала и током ње се истакао и Хајдук-Вељко Петровић, који је на мегдану победио босанског Турчина, у ствари потурицу. На почетку 1807. године Београд је ослобођен и турском гарнизону је омогућено да на осам лађа отплови у Видин. У борбама је учествовао и руски изасланик Илија Угричић, који је о томе обавестио генерала Михељсона.

Европа је изненађена српским освајањем моћне дунавске трвђаве и

већ види, поред грчког, и српски народ као важан фактор на Балкану. У Аустрији нису много срећни због тога, јер им због трговине више одговара да је у суседству Турска царевина, као уређена држава, него хајдучка Србија. Руси су одушевљени српском победом, и генерал Михељсон, који је у међувремену упао с војском у Молдавију и Влашку, сматрајући да Србија има огромну војску, пише Карађорђу: «Кад се здружимо, и ми и ви, шта све можемо постићи?!» Напоменуто је да император Александар I прима Србе под своје покровитељство и спреман је да им пружи помоћ у сваком погледу.

Да би спречила савезништво Руса и Срба, Порта изражава спремност да ферманом потврди све оно што је српско вођство тражило преко Петра Ичка. Од тога је, међутим, брзо одустала, јер су Срби-устаници убили Сулејман-пашу. Због овог инцидента и Аустрија окреће леђа Србима и забрањује извоз хране у Србију. За савезника остаје једино Русија, и српско вођство одлучује да отвори источни фронт и продором у Тимочку крајину споји се са руском војском на Дунаву, али Наполеонова Француска настоји да спречи спајање Срба и Руса, јер јој преко Србије Руси могу угрозити интересе на Јадрану. Француски официр Меријаж је успео да убеди новог видинског Мула-пашу да војном силом чува обе обале Дунава, а придобио га је тиме што је издејствовао да Мула добије од султана опроштај због сепаратизма и легитимно достојанство паше.

ОДЛУЧУЈУЋА БИТКА У КРАЈИНИ

Операцију ослобађања Тимочке крајине и спајања на Дунаву са Русима, који су продирали кроз Влашку, започео је почетком 1807. године Миленко Стојковић, који је поново заузео Пореч, јер су тамо Турци упали за време његовог одсуства. Да би се Миленку олакшао нимало лак задатак, српска команда је именovala поверенике који ће дуж Тимока дићи народ на буну. На тај начин фронт ће се развући на око 200 километара и умањити ударна снага турске војске. Задатак да подигну народ на ноге у горњем Тимоку добиле су бимбаше Голуб Ђорђевић из Заглавка, Крста Поповић и Сврљига, Петко Васиљевић из Заграђа и тимочко-заглавски

обер-кнез Иван Стојковић из Дебелице. Устаници ће се прикључити Хајдук Вељку Петровићу када он са Милисавом Ђорђевићем и попом Радосавом Живановићем из Планинице истера Турке из Црноречја. Црноречје је ослобођено у току марта 1807. године, па се Хајдук Вељко пребацио у долину Белог Тимока, где су му пришле хајдучке дружине (он је, иначе, нерадо примао неуке добровољце), а обер-кнез Стојковић ставио му је на располагање 300 коњаника.

Хајдук Вељко и Петар Добрњац прекинули су код Берковице путну везу између Видина и Ниша, а затим се повукли и заузели Бању под Озреном. Хајдук Вељко је затим са Црноречјанима и Тимочанима започео опсаду Гургусовца, данашњег Књажевца.

На северу, Миленко Стојковић је са око 5000 војника из пожаревачког краја, Поречја, Кључа и Неготинске крајине брзо ослобађао Крајину, јер је главнина турске војске била с друге стране Дунава, у Влашкој. Очекујући да ће ускоро успоставити везу с Русима, продро је до близу Видина. Али, Мулапашина војска је одбила руску од Дунава и јаке трупе пребацила у Видин да се супротставе српском продору.

Миленко је принуђен да се повуче, и он то чини 8. маја, у утврђење на брду Нерезина код Штубика, које је изградио пре него што је предузео офанзивна дејства. Стигао је и Мула-паша са 8000 војника и разместио војску изнад ушћа Миљаковаче у Замну. Градњом турских

шанчева руководио је француски официр Меријаж.

Турска опсада Миленкових шанца постала је исцрпљујућа. Браниоци су у почетку успешно одолевали нападима и наносили велике губитке турској војсци. Али понестало је хране, дотур је због блокаде онемогућен, па се Миленкова војска осипала: остало је око 3000 војника. Миленко је зато затражио од Карађорђа помоћ да би Турке «отерали до Видина».

Карађорђе схвата да ће ово бити одлучујућа битка за спајање с Русима и спас ослобођене Србије, те позива све српске старешине да му се с војском придруже у Смедереву. Одатле су пешаци пребачени бродовима до Пореча, а коњаници су дотле стигли обалом. Са 5 војника, Карађорђе је стигао до Замне и, без предаха, наредио 7. јуна јуриш. Борба је трајала 24 часа. Тада је Турцима стигло појачање, па је Карађорђе наредио својима да копају шанчеве северно од Нерезине, поред обале Замне, а и на Главици, где ће бити његова осматрачница.

Српска коњица, а затим и пешадија, кренули су у јуриш 18. јуна 1807. године. Турска блокада је пробијена и успостављен је мостобран с Миленковим шанцем. Ипак, турска војска је остала у својим шанчевима, спремна да настави борбу.

Карађорђу се жури да избије на Дунав да би успоставио мосторан за прелазак руске војске, али јединица коју је послао није успела да савлада добро утврђену турску посаду у Брзој Паланци. Овај напад ипак је имао позитиван ефекат, јер је узнемирио турску посаду на Великом острву, која га је напустила да се не би нашла између две ватре. На острво је, без оборбе, прешао руски командант, генерал-мајор Иван Иванович Исајев.

Сусрет српског вође и руског команданта 25. јуна на Великом острву био је срдачан, али током разговора, кад је Карађорђе увидео да ће му Руси пружити помоћ тек са око 1300 војника, натуштио се и издвојио са својим стрешинама. И Карађорђе је, као и његови претходници у средњовековној Србији, моћ војске ценио према томе колико хиљада, односно десетина хиљада, могу да подигну на ноге. Разговори су настављени у затегнутој атмосфери, а завршили су се тиме да ће Исајев довести и артиљерију.

У идућем броју:
ЗАЈЕДНИЧКА БОРБА РУСА И СРБА

Живот у цркви

О БОГОЈАВЉЕЊУ

Прослава великог Господњег празника БОГОЈАВЉЕЊА је обележавање дана када се Господ наш Исус Христос крстио у светој реци Јордану од руке Светог Јована Претече и Крститеља. БОГОЈАВЉЕЊЕ славио као један од најсветијих догађаја у историји рода људског, дан када се збило крштење Сина Божјег.

Празник називамо БОГОЈАВЉЕЊЕ зато што се дотад људима познат као Један, Бог јавио у три лица – као Света Тројица.

БОГ ОТАЦ се с Небеса огласио речима: „Ово је Син мој љубљени, који је по мојој вољи!“

БОГ СИН – Исус Христос, очовечени Син Божји, на Јордану се појавио пред људима и Његовим Претечом, пророком Јованом Крститељем. Кад се Син Божји крстио и изашао из Јордана, отворише се Небеса, појави се и 3. Лице Свете Тројице:

ДУХ СВЕТИ у виду голуба који долази на

ЦЕНТРАЛНА БОГОЈАВЉЕНСКА СВЕЧАНОСТ НА ПОПОВОЈ ПЛАЖИ

У суботу 19. јануара, на Богојављење, у Саборној цркви Рођења Пресвете Богородице биће служена Света архијерејска литургија Светог Јована Златоустог. Након тога кренуће Богојављенска литија до Попове плаже у Зајечару, где ће бити одржана централна прослава Богојављења у источној Србији. На челу литије биће ношен јерусалимски крст, који је 2006. године ношен кроз најсветији град, затим улицом страдања Господа нашег Исуса Христа на брду Голгота и у храм Светог Васкрсења Христовог. Овај крст ће имати своје место у новом храму Вазнесења Господњег у Котлујевцу. Официри ће у литији носити дрвени часни крст за којим ће у Црном Тимоку пливати учесници првог богојављенског такмичења у Зајечару. Победнику ће бити додељен трофејни позлаћени часни крст, златник и победнички плашт.

Христа.

Дакле, догађај онога дана пре скоро 2000 година, када су људи могли да чују и виде Тројичног Бога, славио као БОГОЈАВЉЕЊЕ.

Господ Исус Христос, Син Божји, Сведржитељ, рођен од Духа Светога и Чисте Дјеве Пресвете Богородице Марије, није морао да се крсти, јер беше без греха. Свети Јован

Крститељ је проповедао грешницима покајање и у знак покајања их крштавао у јорданској води и помагао да се врате Богу и наставе бољи живот.

Крститељ је, видевши Христа први пут, одмах знао ко је он: утеловљени Син Божји, и затражио од Господа да Он крсти њега. Али, Господ Исус Христос је знао шта је најбоље, тако да је Свети Јован урадио оно што је Он тражио.

Господ Исус Христос, пун љубави, желео је да подели све са својом браћом и сестрама. Иако безгрешан, преузео је на себе одговорност за човечанство, децу Божју, и понео у воду Јордана на себи све људске грехе, болести, слобости и грешке. Када је крштен изашао из воде, поделио је све што је имао: нови живот са Богом, опет потпуно чист.

Господ Исус Христос је тим својим чином осветио и установио обред – Свету тајну Крштења, којом сви људи долазе до очишћења од свих грехова личних и наслеђених и рађају се у води за нови духовни живот.

О БОГОЈАВЉЕНСКОЈ ВОДИ

И још нешто се дешава овог празника. Господ Исус Христос је благословио и осветио воду Јордана Својим крштењем, а вода тече свуда у Божјој творевини. На овај диван празник, као некад Господ у Јордану, свештеници освећују воду широм света. БОГОЈАВЉЕНСКА ВОДА, освештана данас, поприма чудотворна – Божја својства и представља чудесни лек за душу и тело верујућих. Она не губи свежину, укус и благодат чак ни након неколико година.

Његово Преосвештенство Епископ тимочки господин Јустин је са свештенством Саборне цркве у Зајечару у пре мање од пола сата освештао воду у порти Саборне цркве. Драга браћо и сестре, преко целог дана моћи ћете сви да узмете мало освећене воде и однесете у ваше домове да је са вером у Тројичног Бога пијете, умивате се њоме, као и да је чувате преко целе године, јер је она увек од помоћи. Можете и целу своју кућу попрскати овом водом.

И наши богојављенски пливачи нису неустрасиви због отпорности према леденој води у коју тако смело улазе, већ, надахнути овом вером, они су прави христољубиви подвижници који савладавањем искушења доказују своју неизмерну љубав и ревност према нашој најлепшој хришћанској вери, праведовској и светосавској.

О ИСТОРИЈАТУ СВЕЧАНОСТИ

Одвек је у Србији прослава Богојављења била државни празник и светковина од свеопштег значаја. Прослави Богојављења далеке 1893. године у Београду присуствовао је и професор Албер Мал из Француске и о томе оставио следећи драгоцени запис:

"Упркос налетима снега који шибāju лице - окупила се маса света. Призор је, просто, вилински! На прилазу Пристаништу подигнуто је узвишење па ће ту, на четири ледена стуба, бити постављена ледена плоча са високим леденим крстом и послужиће као олтар.

Војска је постројена у подножју кућа, шарени барјаци груписани су напред - са почасном стражом. Дугачка поворка спушта се од Саборне цркве ... Свештеници у златним и свиленим стихарима, Митрополит беле браде, деца носе барјаче, крстове, светиљке или иконице ... за њима стотинак гологлавих мушкараца корачају по снегу и леденом ветру, сви уздигнутих очију ка небу - тог дана Оно се отвара - да им се БОГ смиљује и да им се јави СПАСИТЕЉ ... Иза њих, ка реци Сави, иде непрегледна маса света ..."

Колико су у старом Београду придавали значај Богојављењу, види се и по томе што је улица којом је ишла Литија носила име - БОГОЈАВЉЕНСКА!

О БОГУ И О ЉУДИМА

Ако желиш поправити свет, поправи прво себе. Ако желиш поправити државу, поправи прво себе. Ако желиш поправити народ, поправи прво себе. Ако желиш поправити село, поправи прво себе. Почети од себе и поправити прво себе - то је основно начело православног народног покрета.

Свети Владика Николај
Охридски и Жички

ЗИМСКО ТАЛАСАЊЕ НА ДУНАВСКИМ ЛАЂАМА

• Око 50 капетана унутрашње пловидбе формирало своје удружење како би заштитило некада угледну професију и интересе одважних лађара

Затварање Дунава, увођењем санкција деведесетих година према тадашњој Југославији, усидрило је многе лађе и заповеднике бродова отерало на обалу. Капетани унутрашње пловидбе и врсни познаваоци пловног пута Дунава од Регензбурга (Немачка) до његовог ушћа у Црно море прихватили су се другог посла, па су на великој реци, чини се, остали само најодважнији "дунавски вукови". Иако малобројни, решили су да формирањем свог удружења, јединственог у Србији, заштите интерес и углед ове часне професије.

Времена су се, срећом, променила. Дунав је поново пловна река и велика магистрала којом током целе године неуморно крстаре путнички бродови и "теретњаци" под различитим заставама. То изискује и велику потребу за стручним кадром, којег у Србији нема довољно – каже за "Тимочанин" Срећко Николић, капетан унутрашње пловидбе у Лучкој капетанији у Прахову и први председник еснафског удружења.

- До наглог осипања стручних људи у домаћем речном саобраћају дошло је ратних деведесетих година, када су се бродови на дуже време усидрили у луке. Искусни лађари, оспособљени да

безбедно спроводе бродове дуж пловног тока Дунава, на копну су се – силом прилика - преоријентисали на друге послове. Данас се, на жалост, у бродове укрцава исфорсиран навигацијски кадар, без довољног броја година проведених на реци. Прилике су се проме-

КОРИДОР 7

Речни превоз на Дунаву кроз нашу земљу од 2002 године доживљава прави препород. Предности јевтинијег речног транспорта различите робе "Коридором 7" користе домаћи и инострани лађари, па је интензитет саобраћаја овом европском трансферзалом само у овој години увећан за 7 одсто.

ниле, па сада један капетан унутрашње пловидбе, у зависности од компаније у којој ради, има дневницу од 60 до 120 евра. Потребне за заповедницима брода су велике, али људи се не могу клонирати. Уз то, послодавци, поготово они "новопечени", не схватају да капетан - навигатор не може да вози брод дуже од 8 сати дневно - уверава Срећко Николић, председник новоформираног Удружења капетана унутрашње пловидбе.

На проблем ангажовања најдговорнијих лађара и њихов статус у домаћим и иностраним речним компанијама, прописе и норме Европске уније и примену Речног информационог сервиса "Пловпута" из Београда указано је на првој седници овог Удружења са 50 чланова одржаној у Доњем Милановцу. Едукативном предавању присуствовали су лађари са звањем капетана унутрашње пловидбе из Југословенског речног бродарства, Речног бродарства "Крајина" у Прахову, Привредног друштва "Ђердап" и лучких капетанија у Новом Саду, Београду, Кладову и Прахову.

КАПЕТАН ГРУБАР

Међу капетанима унутрашње пловидбе био је и "стари речни вук" Милан Грубар из Београда, дојен речног бродарства и учитељ многих генерација заповедника на бродовима. - Лађарски посао је породично занимање код нас Грубара. Мој отац је био капетан брода, а и ја сам на лађи дочекао пензију. Рођен сам на шлепу у бежанијском зимовнику. Некада смо важили за праву господу. Радује ме што моји ученици желе да поврате углед овом занимању. На води сам провео скоро пола века и да могу поново бих обукао лађарску униформу - прича капетан Милан Грубар.

Пронађен доказ који решава енигму ауторства најпознатије српске песме?

"ТАМО ДАЛЕКО"- МУЗИЧКО ДЕЛО ЂОРЂА МАРИНКОВИЋА

Тридесет година након смрти композитора Ђорђа Маринковића (1891 – 1977), појавио се документ који уноси ново светло у разрешење дилеме о ствараоцу најпопуларније српске песме. Ауторско право за културну српску песму "Тамо далеко" признато је у Паризу композитору преколом из Кладова још пре осам деценија, а на исто право у Србији су претендовали још и Михаило Заставниковић, др Димитрије Марић и Милан Бузин.

Сарадник Историјског архива Крајине, Кључа и Пореча Ранко Јаковљевић, припремајући биографију композитора шансона и професора цитре Ђорђа Маринковића, у завичајном фонду Јована Јовановића пронашао је документ којим му наследници његовог највећег конкурента М. Заставниковића нуде нагодбу.

- У писму сачињеном искључиво писаћом машином, датираном 24. априла 1967. г. у Деспотовцу, Славољуб Л. Драгићевић пише Ђорђу Маринковићу: "Као пуномоћник Заставниковић Заге, професора из Светозарева, овлашћен сам да Вам упутим овај захтев. Отац моје властодавке писац је текста за песму "Тамо далеко", на чији

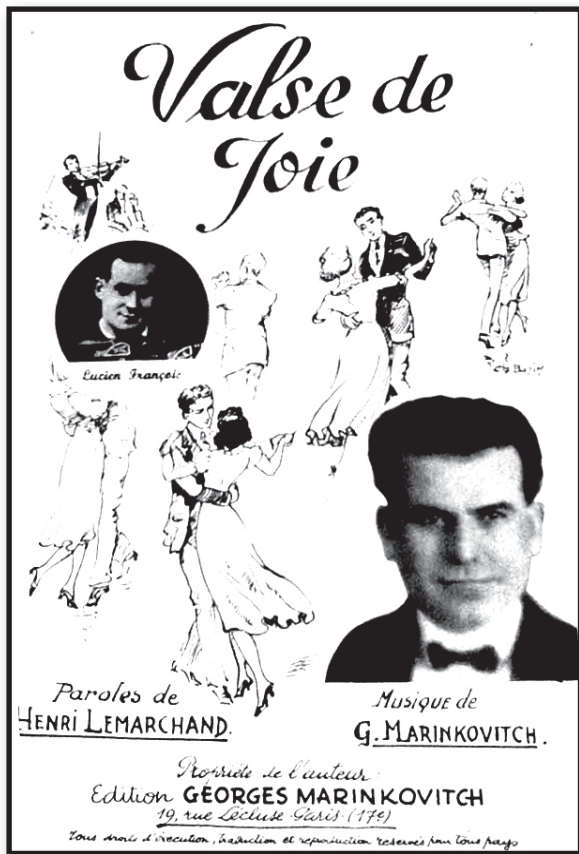
сте текст Ви компоновали музику. У вези овога и да не би дошло до непотребног спора између поменутих наследница и Вас лично, користим ову прилику да пренесем њихове жеље да су вољне да се са Вама поравнају о правима која им припадају по закону, те се због тога умољавате да ми одговорите о предњем захтеву мога властодавца и њене сестре Радмиле. Уколико не будете спремни да се поравнате са мојим властодавцима, бићемо принуђени да поведемо спор ради остваривања ауторских права која нам припадају. Пуномоћник, Драгићевић Л. Славољуб, Деспотовац, улица Радничка број 25/1. Препоручено". Како сведоче савременици, кладовски композитор је са регистрацијом одбио такав компромис – објашњава публициста Ранко Јаковљевић.

Данас је Маринковић готово заборављен "тамо далеко" у свом родном крају, док је на десетине интернет сајтова преплављено понудама продаје његових издања, од Француске, преко Шпаније, до Немачке, Велике Британије и Јапана. Ново светло у његов опус требало би да унесу резултати истраживања Ранка Јаковљевића, која ће бити представљена јавности

кроз садржај јубиларног издања зборника Историјског архива у Неготину почетком наредне године.

Како каже аутор истраживања, снимци популарног француског композитора српског порекла за чувену издавачку кућу RCA обједињени у наслову "Cithare-fascination" за англосаксонско подручје, или под именом оркестра "Georges Marinkovitch Son Ensemble", за франкофонске земље, као и уџбеници, партитуре "Methode de Chitare Chromatique-Triangle" и "Methode de chitare Tyrolienne", већ су део европске музичке историје. Зато дело Ђорђа Маринковића чини благородним осећај припадности поднебљу чији су племенити изданци давно превазишли границе просечности – указује Јаковљевић.

ХИМНА СОЛУНСКИХ РАТНИКА

Ђорђе Маринковић, према казивању његовог блиског рођака, потиче из сиромашне породице. Био је музичар у оркестру краљеве гарде. Свирао је све жичане инструменте и флауту. Песму „Тамо далеко“ написао је на Крфу 1916. године после повлачења српске војске преко Албаније. Солунци су ову песму прихватили као своју химну.

Пропада скулптура Радислава Тркуље на Ђердапу

ЦИНОВСКО ЈАЈЕ ЧЕКА ОПНУ

Поправка оштећене скулптуре "Јаје", рад академског сликара Радислава Раше Тркуље, постављена код Отвореног атељеа "Пена" у Ђердапским казанима, мораће да сачека боље дане. Иако је Министарство културе Србије још прошле године за саницују овог монументалног уметничког дела потписало са СО Кладово уговор вредан 500.000 динара, новац још није легао на рачун.

- Да је ресорно министарство уплатило новац општини Кладово и испоштовало уговор, наменски бисмо га утрошили за реконструкцију Тркуљине скулптуре. Кладово је заинтересовано за развој туризма, а циновско "Јаје" у најлепшем делу Ђердапске клисуре, између Великог и Малог Казана, за туристе представља праву атракцију, јер крај њега застају и фотографишу се. Својом величином скулптура доминира читавим простором и видљива је не само са Ђердапске магистрале већ и са Дунава – каже Јован Стингић, начелник Општинске управе у Кладову.

Познати београдски сликар Радислав Раша Тркуља, рођени Кладовљанин, скулптуру "Јаје" на свега 250 метара од своје уметничке Галерије "Пена" почео је да гради још 1998. године. Не свакидашње уметничко дело, димензија 7,5 пута 4 метра, коначан облик и изглед добило је шест година касније. Због, међутим, лоше обављених грађевинских радова, сурове климе у подножју Мироч-

планине, јаким ветрова са Карпата и других временских непогода у Ђердапским казанима, љуска на јајету је 2004. године попуцала и почела да се круни. Скулптура је до сада скоро уништена и на њој се види армирана бетонска конструкција попуњена блоковима сипрекса.

- Тужан сам сваки пут када прођем крај оштећене циновске скулптуре. У својој немоћи често

помислим да би можда било боље да "Јаје" гурнем низ литице у Дунав! – разочарано каже аутор Раша Тркуља, надајући се, ипак, да ће уз помоћ дугогодишњег пријатеља, уметника клесара Илије Филиповића из овог краја, успети да васкрсне Ђердапско јаје. Предвиђено је да оно добије и своје гнездо, сађењем траве, и да се на оближњем паркингу обаве земљани радови.

Да многи моторизовани путници - намерници застају крај готово уништене Тркуљине скулптуре, која симболично представља зачетак европске цивилизације настале у Лепенском виру, видљиво је по различитим исписаним графитима.

Рајко Петровић, пензионер из Београда - човек са стотину интересовања ОД ПРОНАЛАЗАЧА И СЛИКАРА ДО НЕСВАКИДАШЊЕГ ВИНАРА

Господин Рајко Петровић (67) из Београда, чини се на први поглед, живи уобичајеним пензионерским животом, међутим, када у његовом друштву проведете мало више времена, просто останете запрепашћени и постиђени чињеницом да постоје људи који сваки минут свог живота потроше на неки користан стваралачки рад. За господина Петровића се слободно може рећи да је човек са стотину интересовања и да чак и у својим познијим годинама не одустаје од трагања за нечим новим. Лепеза интересовања је толико широка, да је помало тешко поверовати да један човек може у толико различитих области да се докаже. А господин Петровић је управо то доказао - да може бити и проналазач и сликар, спортиста и риболовац, дуборезац и обрађивач коже, винар и шта још не!

Када смо дошли у стан Рајка Петровића и његове супруге Мире у центру Београда, наишли смо на право српско гостопримство, а због Рајкове велике скромности доста смо се намучили да га убедимо да о својим интересовањима јавно говори.

Све је почело од чашице изузетног вина од јабука. Сирће да, али вино од јабука звучало нам је помало невероватно. А онда смо сазнали да господин Петровић у подруму стамбене зграде у којој живи има малу винарију, у којој справља не само вино од грожђа већ и од другог најразноврснијег воћа.

- Права је штета колико јабука у Србији пропадне - каже господин Петровић. - На тоне и тоне јабука трули по воћњацима и нико да се сети да их искористи и направи добро вино. У мојој подрумској винарији прерађују се мале количине воћа, али би свакако било оних који би од овога могли да направе добар посао. Готово од сваког воћа може да се направи вино, и не само од воћа већ и од поврћа.

У подруму Петровића справља се вино и од боровница, малина, купина, банана, кокоса, парадајза... Количине су скромне: пет до десет литара - за кућну употребу. Правио је Петровић и чувену медовину, која се пила на српским дворовима, а чију су традицију прављења најбоље сачували Пољаци и Чеси. Кад понестане свежег воћа, онда Рајко справља вино од квалитетних воћних сокова. Уз додаток шећера и опробану технологију, настају чудесна вина, уз која уживају Петровићеви пријатељи. Уз винарију ускоро треба да настане и сушница за рибу, и то ту, на калдрми усред Београда.

- Килограм сушене рибе кошта 700 динара, а уз мала улагања може да се направи сушница, која ће се направити, која ће бити рентабилнија од сталне куповине сушене рибе на пијаци - каже господин Петровић.

А, опет, до рибе Рајко долази пецањем.

Заједно са супругом Миром доста времена проводи у природи, на чамцу на реци... И госпођа Мира често забаца штап у воду и тако заједно уживају у смирају сунца над реком. Као млађи, Рајко се бавио подводним риболовом и правио пушке за подводни риболов. Потом израдом спортских лукова, копија "јамаха" лука. Са годинама овај хоби је заменио сликарским штафелајем, и то веома малим, који је сам израдио. Тако сада на сликарском платну кичицом бележи често неухватљиве тренутке крај реке, у природи. Кад то не чини бојама на платну, онда уз себе обавезно има фото-апарат. Још као млад заволео је фотографију поред ујака који је био професионални фотограф. Ни сам не зна колико је снимака направио. Дуго се бавио црно-белом фотографијом, а када је негде прочитао да "СОНИ" припрема израду дигиталних фото-апарата, запитао се да ли ће то доживети. Сада се ретко одваја од дигиталног фото-апарата. Сма-тра га правим чудом.

Чамци су посебна љубав овог не свакидашњег човека. Прича о чамцима почела је са једним индијанским кануом, од којег се није одвајао кад год би кренуо на море, језеро, реку... Веслао је у београдском клубу "Младост". Када је отишао на рад у Немачку, отац му је продао кану, који су, срећом, купиле његове колеге из клуба. Касније су апетити порасли, па је купио један мањи чамец - "шврћу". У међувремену је променио пуно чамца. На чамцу који данас користи, доградио је капетански мо-ст... На сваком чамцу је нешто дорадио, поправио, изумио ново.

А онда је на ред дошао дуборез, па керамика. Правио је разне фигурице од керамике, украсне предмете, вазе, брошеве, минђуше. Имао је пећ за печење глине. Развио је сопствену технологију бојења. Много израђених предмета је поклонио. На Медицинском факултету, где је радио, жене и данас носе његове брошеве. Велики

број предмета од порцелана завршио је у једној уметничкој галерији у Панчеву. Онда је мало шарао по стакленим чашама, које се користе у кафанама на Дорћолу. Потом је правио намештај, кухињске ножеве. Направио је и чудан радио-апарат на исправљачу за пуњење акумулатора. Од мотора са неисправне веш-машине направио је уређај са више функција - циркулар за дрво, сечење метала ... Интересовања су потом отишла на област сито-штампе, па на прављење гитара и појачала. Једну такву гитару је поклонио комшији, који је основао орке-

стар. Репарирао је и једне старе гусле, потом је прешао на кожу и направио крајње несвакидашњу торбицу-новчаник, у коју може да стане много личних предмета.

Сада припрема платна како би насликао цркву Свете Петке на Калемегдану, као и лик Светог Николе. Интересовања се смењују с годинама, а у свему га подржава супруга Мира. Обоје воле да читају књиге, од белетристике до стручне литературе из различитих области. Тако ово двоје људи сведочи да и пензионерски дани не морају бити досадни и празни.

стар. Репарирао је и једне старе гусле, потом је прешао на кожу и направио крајње несвакидашњу торбицу-новчаник, у коју може да стане много личних предмета.

Сада припрема платна како би насликао цркву Свете Петке на Калемегдану, као и лик Светог Николе. Интересовања се смењују с годинама, а у свему га подржава супруга Мира. Обоје воле да читају књиге, од белетристике до стручне литературе из различитих области. Тако ово двоје људи сведочи да и пензионерски дани не морају бити досадни и празни.

БРАТЕ СРБИНЕ ПРАВОСЛАВНОГ РОДА ЗНАШ ЛИ КОЈА ЈЕ ТВОЈА НОВА ГОДИНА?

Оно што празнујеш - то си, тиме живиш и причешћујеш се, а празници су или празници светлости или антипразници таме. Због тога смо православним читаоцима понудили неколико речи о празновању новогодишње „најлуђе ноћи“ која се Србима ради испирања мозга од стране безбожника намеће више десетина година.

УОЧИ „НАЈЛУЂЕ НОЋИ“

Срби су се после Другог светског рата навикли да славе празнике чији смисао не знају, или не желе да знају, а неки од њих су се задржали и до данашњих дана: 1. мај, „међународни празник рада“, који је установила комунистичка интернационала (комунизам је само у Русији у прошлом веку однео, у име „диктатуре пролетаријата“, преко шездесет милиона људских живота); 7. јул, дан када је Србин пуцао на Србина на вашару у Белој Цркви (први Србин је био „Шпанац“, припадник комунистичке интернационале, а други Србин је био обичан жандарм, избеглица испред усташког ножа); 8. март «међународни дан жена», уствари комунистички празник жене-револуционарке, опет подметнут од стране интернационале. И све то у земљи Србији, у којој је химна доскора била „Хеј, Словени“, у земљи која се само условно назива Србијом, али чији становници су „равноправни грађани свих народа и народности“. Срби на све пристају, Срби се мире са таквим празницима, Срби ... Уосталом, ко пита Србе?

Суштина празника, сваког празника, јесте религијска. Када слаavimo Божић, ми учествујемо у радости пре свега што постоји и што дочекује Сина Божијег у људском облику; кад слаavimo Васкрс, учествујемо у Христовој победи над смрћу, кад слаavimo Савиндан, лицем у лице срећемо се са оцем наше Цркве и отаџбине; на Видовдан се причешћујемо са кнезом Лазаром и његовом светом и честитом војском ... А када слаavimo по-

слератне празнике, „тада слаavimo“ тријумфалне моменте једне лажне религије која верује у „Маркса и Енгелса“, религију која је деци предлагала да безбожнике воле више од маме и тате, а србомрце и србоубице наметала српском народу као браћу достојну за грљаја. У те и такве наопаке празнике спада и календарска Нова година (по грађанском календару), коју су први међу православним народима почели да славе Совјети када су окупирали Царску Русију. И ова заиста „најлуђа ноћ“ потпуно је помрачила празничну свест нашег народа, па је он и даље слави, не питајући се зашто и како.

Покушајмо да у неколико редова објаснимо лудило те ноћи (бар међу нама Србија).

Свуда у хришћанском свету, и код православних и код римокатолика, прво долази Божић па Нова година, а само код нас се честита овако: „Срећни Новогодишњи и Божићни празници“!!! Кад прође римокатоличка Нова година, коју и велики број Срба слави, после тога календарски долази наш Православни Божић, кога неки Срби славе, а неки не славе. После православног Божића Срби славе „Српску нову годину“, што је, по свему судећи, јединствени пример у свету - две нове године и обе - славља!

Јелово дрво (јелка) код римокатолика симболизује Богомладенца Христа, а кићење јелке се обавља за католички Божић. Као што се из тога види, ни код римокатолика јелка се не кити за Нову годину. Па каквог онда има смисла да то тог дана радимо ми православни Срби?! У православлу Богомладенца Христа симболизује бадње дрво, а то је грана или границица хроста, док стабло остаје на свом месту да расте у висину и ширину. Кићење бадњака Срби обављају за православни Божић, који тако украшен остаје до православне Нове године, код нас Срба познатије као српска Нова година.

Да би се за ту једну „најлуђу ноћ“ окитила јелка, у Србији, се бесправно и немилосрдно, пред очима надлежних органа!, сече на стотине хиљада младих стабала, која се потом бацају у ђубре. Штете настале на овај начин многу струку су веће од губара, који скоро сваке године узима велики данак у српским шумама.

Када се слави католичка - међународна - Нова година, православни Срби улазе у последњу седмицу пред Божић, у којој је пост најстрожи, јер се и тело и душа спремају да

дочекају Христа. Тако док безбожна Србија крка печење и опија се, православни Срби посте, држећи се завета Светога Саве, као што су радили и наши преци.

У „најлуђој ноћи“ србска сиротиња ће, да би се показала и доказала, трошити муком стечени новац, било спремајући свечану вечеру за кућни провод (уз телевизијске емисије за испирање мозга) било одлазећи у хотеле и ресторани са програмом за дочек. За то време, без материјалног оптерећења, искрено ће моћи да се веселе само они који су претходних година били посланици, од-

ПРАВИЛНО
Срећни Божићни празници и православна Нова година!

борници или министри, као и многи челници такозваних невладиних организација, финансираних од стране непријатеља православља. У „најлуђој ноћи“ ће бити много пијаних, који ће се данима трезнити и размишљати шта су то дочекивали. После „најлуђе ноћи“, у којој се многи нису пружили колики им је губер, долази «најдужи» месец - јануар, који са тешком главом као туч и празних џепова треба пребродити, па ваља озбиљно размислити да ли назив „најлуђа ноћ“ треба ставити под знак навода или она то заиста јесте. „Наше није да убеђујемо, наша дужност је само да изложимо, а убедити се - то је ствар оних који слушају - читају“ - рекао је Свети Јован Златоусти, а писцу ових редова биће драго ако овај скромни текст подстакне било кога на размишљање.

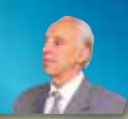
МОЛБА ЗА СВЕ ПРАВОСЛАВНЕ СРБЕ

Православне иконе, које су у све већем броју заступљене на календарима, крајем године никако не бацати.

Треба их одложити и сачувати, а веће иконе по могућности урамити.

(Текст преузет из летка који се дели у храму Светога Саве у Београду.)

О Великом Извору, селу надамак Зајечара

ЗНАМЕНИТИ ВЕЛИКОИЗВОРЦИ

До сада је било говора о неким вредностима овога села крај Зајечара. Желели би смо да укажемо још на једну. Наиме, Велики Извор је изнедрио више познатих и признатих личности, које су својим делима и заслугама, људским особинама и врлинама – значиле у свом времену. Из Великог Извора потичу знани научници, изузетни политичари, познати уметници и истакнуте војсковође.

ГЕНЧИЋИ

Ова фамилија, угледна, богата и знаменита, била је чувена и ван граница земље. Она је подарила Србији низ истакнутих политичара и доброточинитеља.

1. Андрејко Генчић поштован и уважаван широм Тимочке Крајине. Помагао је Милошу Обреновићу у организовању побуне у борби за ослобађање од Турака и присаједињење источних крајева Србије својој матици. У преписци са кнезом Милошем потписивао се као Младен Андрејевић. Због тога је био у турском затвору. По Милошевом налогу кнегиња Љубица га је (златом!) избавила из сужањства видинског паше.

2. Генча Андрејев плаховити трговац. Угледан домаћин у целом Тимоку. Када је 1839. године основана школа, уступио је, као прави патриота и доброточинитељ, своју кућу за школу.

3. Андреја Генчић је отац Ђорђа Генчића. Истакнути јавни радник, првак либералне странке. Народни посланик и председник Скупштине Србије. Значајну улогу је имао у подизању угледа Великог Извора у Србији. Када је дошло до застоја у изградњи школе у селу, порушене у српско – турском рату, издејствовао је да се већ обезбеђена средства пренесу и да се заврши велелепна школска зграда.

4. Ђорђе Генчић најпознатији и

најзнаменитији члан породице Генчић. Народни посланик, челник либералне странке, управник града Ниша. У два маха (на захтев краља) био министар унутрашњих дела. Лични пријатељ краља Милана, а у почетку и Александра. Желео је по сваку цену да одврати Александра од женидбе са Драгом Машин. Када није успео, окренуо се против њега, јер је сматрао да та женидба наноси штету Србији. Идејни творац и организатор мајског преврата 1903. године. Човек широке културе, образован и уман. Говорио је, читао и писао немачки, руски, бугарски и француски. «По природи је био веома енергичан и истрајан, весео и ведар, велики романтичар, али и веома трезвен. Личио је, кажу на старе руске племиће несловенског порекла. Као да је изашао из неког руског романа, он је, онако стасит и елегантан у маниру и одевању подсећао на старе руске официре».¹

5. Генерал Анта Антић, учесник у мајском преврату. Када је Апис рањен, он је преузео руковођење операцијом преврата. Сестрић Ђорђа Генчића. Члан тајне војне организације 1903. године.

6. Генерал Никодије Стефановић из фамилије Крцулске из Великог Извора. Имао два надимка: Непобедни и «Отац српске артиљерије». Неустрашив ратник. Носилац златне медаље за храброст Таковског крста са мачевима. Професор Војне академије. Командант свих српских тру-

па на Крфу.

7. Генерал Нешко Нешковић, ађутант команданта Зајечарске војске у српско – турском рату 1876. године. Завршио факултет. Близак пријатељ и сарадник Светозара Марковића.

8. Академик Коста Тодоровић, истакнути стручњак, лекар, доктор медицинских наука. Професор Београдског универзитета. Дописни члан Академије наука Босне и Херцеговине. Члан Националне академије (наука) за медицинске науке у Паризу. Носилац златне дипломе Медицинског факултета у Грацу.

9. Сергије Калчић, књижевник. Објавио је преко 30 књига научне прозе, путописе, монографије. Аутор је 20 етнолошко – документарних филмова. Чувени су његови филмови о обичајима Тимочке крајине. Бавио се уметничком фотографијом и оставио вредна остварења.. Сакупио је материјално и духовно народно стваралаштво. Светски путник и човек свестраних интересовања.

10. Генерал Никола Цасовић припада плејади знаменитих људи из Великог Извора. Прослављени командант коњичког пука у Балканским ратовима и цењени командант коњичке дивизије у Првом светском рату. Ратним херојством истакли су се у Церској и Колубарској битци. Основну школу завршио у Великом Извору, а војна образовања у Београду. Неправедно заборављен из политичких разлога.

11. Вишња Урошевић (Андрејевић), мајка кнеза Милоша Обреновића, рођена је у Великом Извору. Њен рођени брат био је Андрејко Генчић, прадеда Ђорђа Генчића.

12. Пена Најдановић мајка Николе Пашића рођена је у Великом Извору.

Велики је љубавник. Воли живот. Знају га у Србији, на пијаци, улици, тв-у, позоришту, музичким дворанама. Знају га и у Њу Јорку, Африци, Азији. Свира контрабас. За себе каже да је велики женољубац и да би се стално женио. Бави се професијом у којој се може бити само славан. - „Живот траје дуже од шачице необрушених дијаманата и доброг хонорара. Слава и новац не иду увек заједно. У цезу не постоји континуитет. Никада нисам живео од цеза већ за цез.“

У кафани „Босна“, популарном „Избеглиштву“, седе писци, новинари, професори музике, бојери. Нема више „Бермудског троугла“, Шуматовца, њихове „шуме“. Сви су избегли овде. Ћаскају, као некада. Конобарица показује на сто за којим седи господин Миша Блам. Јевреин, Србин, становник читавог света. Уметник на контрабасу, живи за цез, свира класику. Професор је на многим универзитетима широм света. Одело опегло, прслук уредно закопчан, седи брчићи педантно подкраћени, све је на свом месту. Дуги, црни капут, мокар од кише која је падала, окачен на чивилуку, на столу стари, господски шешир,

У ритму цеза - Михајло Блам

КАЗАНОВА ОБИЧНИХ НАВИКА

паклица винстона и позлаћени „зипо“ упалач који стрпљиво чека да запали нову цигарету. Кафа, флашице киселе воде и...Најдражи виски „Балантајнс“, полако нестаје из чаше.... Заједно путујемо кроз успомене, кроз живот који тече, разговарамо о данима који ће доћи ...

- Живео сам у типичној грађанској породици. Била је то хармонична и топла породица, тата Рафаел је радио, мама Жана је била стуб куће, моја „зла сестра“, као најмлађа и ја. Пазило се на понашање тако да ја данас са 60 година могу да поцрвеним, што је велика реткост. Нисмо смели да лажемо. Сећам се да сам једном приликом, као клинац, украо саксију са цвећем из једне од суседних зграда и донео је мами за 8. март. Када ме је питала где сам то узео, а ја одговорио искрено, јер нисам смео да лажем, натерала ме је да се вратим, звоним на врата и извиним се тети којој сам украо цвеће. Било је то врло трауматично, тако смо васпитавани.

Сазнања која нису била уобичајена за његове суседе, а која је имао прилике да стекне, јесу рано учење енглеског и едукација у јеврејској заједници. Као члан породице која се традиционално бави музиком, морао је да настави очевим стопама. Почео је у Музичкој школи «Војислав Вучковић», у Кнез-Михаиловој, сада је тамо седиште СПО-а. Касније је прешао у Средњу музичку школу „Станковић“. Студирао је на ФМУ, одакле је, на инсистирање професора Сковрана, отишао у Белгију и тамо магистрирао. Прошао је аудицију чувеног Херберта фон Карајана, а касније је постао члан Берлинског радио оркестра под Карајановом управом.

Особине, навике - из угла самога себе

Омиљено пиће му је виски, цигарете - винстон, воли српску храну, не воли да прича о политици и тврди да о њој не зна пуно. Мишљење гради на основу богатог животног искуства. Као мали је маштао да постане ђубретар, док је гледао нове камионе и људе који се на њима возе. Није носталгичан, и то му је помогло. Две године провео је у симфонијском оркестру на Карибима, обишао је све европске земље, у Африци је боравао пет година, од арапских земаља је свирао једино у Ираку, о коме има лепо мишљење. У себи не носи никакву мржњу. Лако опрашта и није арабомрзац. Напротив! Цени арапску културу, писмо, језик и научна достигнућа. Воли да се дружи и не би имао ништа против да се ожени Арапкињом. Обожава жене. Женио се и разводио пет пута, ниједна од њих се касније није удавала. Теорија великог цезера Мише Блама је: „Жене су космички најјача бића, ми смо бедни инфантилни патуљци и зависимо од њих. Са свим бившим женама сам у инзванредим односима. Моја теорија је да сам незаменљив, а њихова је да, ако је тако, неће више да се удају. Ја бих се стално женио; тај папир мени лично није потребан, али тако су желеле моје партнерке, и тако је и било.“

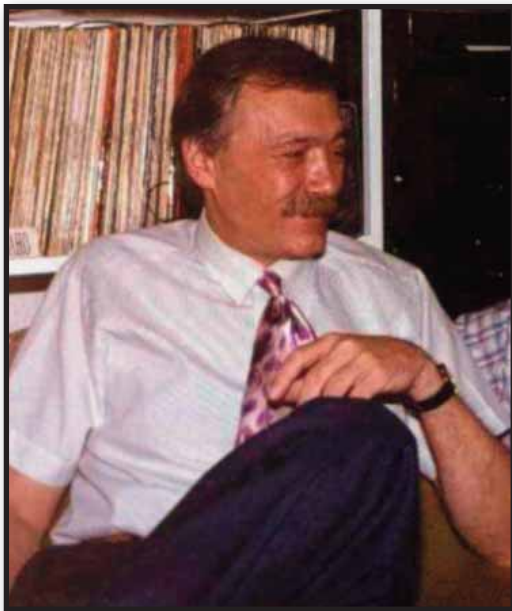
Успомене из детињства

Деда по оцу Солунац. Отац, краљев официр у чину поручника, заробљен, преживео Аушвиц тако што је свирао у

логорском орекестру док су „остале убацивали у гасне коморе“. Настањен у улици Браће Југовића, Михајло је свакога дана ишао у Чика Љубину по Амерички билтен, на инсистирање оца, који је хтео „да сазна истину“. Добро памти батине које је те далеке педесет и неке добио, ни крив ни дужан. Зашто? Васпитаван је да буде американофил. - „Пажљиво сам прелазео Васину улицу, страхујући да ме не сретне ,чика у дугом црном мантилу', али десило се. Срео ме је фамозни чика. Питао ме је чији сам, а ја: Ничији!!!! Добио сам страшну шамарчину и вратио се кући, као бедни црвић, без Билтена и сав уплакан. Отац ме је видео и викнуо: „Жана комунисти почели да бију децу!! У том моменту је zazвонио телефон и он је морао да оде на парти који је правио Крцун за своје комунистичке пријатеље. Сећам се да је пре поласка, док је облачио капут, на питање моје мајке да ли ће да му плате одговорио: „Како да не, Жана, то су озбиљни људи - комунисти!.“»

Какав отац, такав син

Мага Магазиновић, некада чувена „велика, јака“ жена Београда и Србије, 38. године водила је своје културно-уметничко друштво на фестивал у нацистичку Немачку. Ишао је Рафаел Блам, који је свирао и хармонику. Краљевина Србија је морала да му изда пасош на име Рака Бламовић - инжењер, због његовог јеврејског порекла. - „Имам фотографију на којој свира хармонику, а изнад, на трибини, стоји Хитлер. Свирао је и за Тита. Касније смо сви ми у породици говорили да смо дворски свирачи. Ја сам забављао Хаиле Саласија, Иди Амина и цело то „афричко друштво.“ О Иди Амину каже да је „невероватан тип“, који је „имао свој

трип који је терао“ и да је „афрички диктатор“ имао обичај да поред уредног хонорара своје забављаче дарује на занимљив начин. - „Живео сам у Уганди, тамо сам први пут видео беле псе који реагују на црнце, расистички неки фазон. Свирао сам на двору Иди Амина са

Французима, власницима хотела у којем сам живео, скоро четири месеца. Из чиста мира нас је, усред журке, гађао необрађеним дијамантима. Ипак, то је била само епизода. Живот траје дуже од шачице неизбрнутих дијаманата и доброг хонорара.“

Контрабас-остварење сна

Одмалена је учен да себе храни музиком. - „Као мали сам добио виолину, није ми ишло, па сам прешао на клавир, који сам завршио, и средњу и студије контрабаса. Тај дивни инструмент сам почео да свирам сасвим случајно. Мане Кривошија, који је свирао у оркестру где и мој отац, разболео се или запио и није дошао на концерт. Отац ми је дао контрабас и рекао да се опустим и свирам, иако га ја до тада никад нисам свирао. Ја сам тако био фасциниран тим инструментом, да сам решио да га учим. Контрабас је као дивна, фина, гузата, лепа женка. Нешто предивно.

О музици, цезу ... и нечему још

Велики је индивидуалац и живи тамо где му је у моменту најлепше. Звезде водиле му нису биле новац и материјална добра. - „Никада ми се није допадала групна прича. Ја сам индивидуалац, зато и нисам остао код Карајана. Ја сам дете

класике, али ми она није пружи-ла слободу. Слободу сам пронашао у цезу. То је као када играте фудбал тимски и скачете у даљ. Ја сам скакач у даљ. Више волим свој индивидуализам и димензију цеза, који ми више прија од класичне

музике.“ Своје умеће, емоције и осећања људи показују када су у додиру са оним што највише воле. Тако је и у музици, тврди Миша Блам: „ Ко је ко у музици, види се на сцени. Ја сам имао срећу да радим са елитом светског цеза. То ми је

доста помогло. Три године сам провео у Њујорку. Мучио сам се тамо. Никада пара и много непријатности. Сећам се времена када сам свирао са Чет Бекером. Он се дрогира, па нестане, не знамо где је положио трубу, онда је откупљујемо да бисмо одржали концерт. То је саставни део њега, а цена коју сам морао да платим да бих свирао са њим. Суровија прича је била са Дизидијем, где си морао да умиреш од педантности. Сазнао сам која је цена права и могућности да радиш са великим. Лично волим Елингтона, Реј Брауна, волим филозофе и паметне типове као што је Бил Еванс. Немам један узор. Волим читаву епоху.“

Када би могао да изабере период у којем би живео, Миша би изабрао: „Да седам дана живим и после тога умрем, одмах бих отишао у епоху Чарли Паркера, прохибиције, и доживим седам дана цез клубова. После тога ми живот не треба, могу одмах да умрем.“

...

У касне сате приводем крају писање интервјуа у нади да сам добро представио профил великог уметника на контрабасу. Незадовољан, јер нисам могао да међу ове редове „убацим“ све о чему смо причали и чиме сам испуњен, јер сам, преслушавајући траку, поново проживео сусрет који ћу дуго памтити. Завршавам сликање профила Мише Блама, цезера, полиглоте, колекционара, уметника, светског путника, шармера и ... Он је, уствари, пуно тога смештеног у човеку у раним шездесетим. Биће прилике да се прича настави. Када? Којим поводом? Ко то зна!

Публикована монографија о вајару Михаилу Томићу

ИСПРАВЉЕНА НЕПРАВДА ПРЕМА УМЕТНИКУ

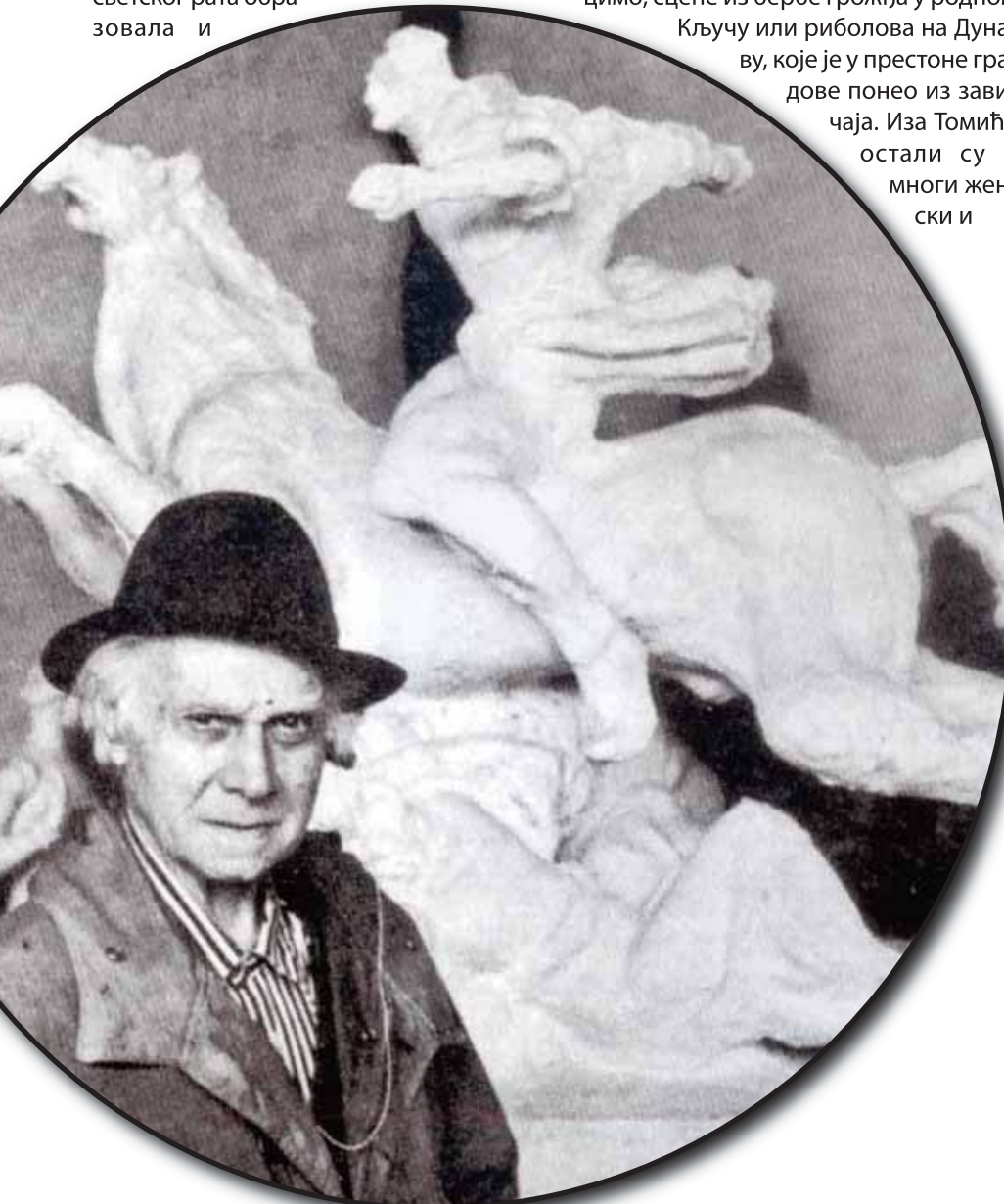
Требало је пуних 11 година да прође од уметникове смрти, па да многи Кладовљани из монографије “Михаило Томић - живот и стваралаштво” аутора др Vere Јовановић, историчара уметности из Новог Сада, први пут чују или сазнају нешто више о овом знаменитом вајару и некадашњем суграђанину. Публиковањем књиге о вајару Михаилу Томићу (1902 - 1995) млађи нараштаји и кладовски Центар за културу исправили су оно што је старија генерација “заказала”.

- Живот и уметничко дело Михаила Томића, рођеног у Кладову почетком 20. века, обухватају безмало цело столеће. Припадао је генерацији наших ликовних уметника која се после Првог светског рата обрзавала и

усавршавала у европским центрима, јер услова за то, у разореној и сиромашној земљи, није било. Томић је у вајарство ушао на “велика врата” између два рата. Тадашња критика је његова дела оцењивала највишом оценом, да би касније био потпуно запостављен – рекла је др Вера Јовановић.

Веома запажене и јединствене биле су Томићеве скулптуре, експресивне, све у покрету, а фигуралне, што је у ондашње време било доста ретко. Његов богат уметнички опус чини преко 300 радова. Михаилу Томићу бавио се вајарством, али и сликарством и педагошким радом. У разноврсној збирци садржано је више особених тема: од митолошких, паганских, религиозних и историјских до животних, свакодневних, као што су, рецимо, сцене из бербе грождја у родном

Кључу или риболова на Дунаву, које је у престоне градове понео из завичаја. Иза Томића остали су и многи женски и

ЧУВЕНА ПОРОДИЦА

Вајар Михаилу Томићу потиче из имућне и угледне грађанске породице у тадашњем Кључу. Његов отац Ђорђе, родом из Рткова крај Кладова, пред Први светски рат био је председник општине. Толико је био чувен и популаран, да су тих година штампане поштанске разгледнице с његовим портретом на аверсу. Михаилу старији, рођени брат Живојин Томић (1896 - 1961) био је познати тенор и све до 1941. године солиста Београдске опере.

мушки актови, психолошки и интимни портрети, јавни споменици и бисте народних хероја - напомиње др Вера Јовановић.

Михаило Томић је у Београду стварао пуних 50 година, а да се за све то време о његовом делу врло мало писало, што је била велика неправда.

- По завршетку Другог светског рата, према читавој генерацији сликара и вајара који су се школовали у Паризу постојао је отпор, па је тако “скрајнут” и Мика Томић. Личну и уметничку неправду и одбаченост од друштва успешно је превазилазио преданим стваралачким радом и дугим животом. Његови радови налазе се у спомен-збирци Павла Бељанског у Новом Саду, музејима у Београду, Панчеву, Нишу и Зајечару. За чувену Теразијску фонтану у Београду (која је засметала првوماјској паради 1946. године, па је уклоњена!) Томић је израдио фигуре корњача – истиче приређивач монографије др Вера Јовановић, уз напомену да је овај знаменити Кладовљанин био и један од оснивача Школе за примењену уметност у Београду.

НЕОСТВАРЕНЕ ЖЕЉЕ

Две највеће жеље Михаила Томића ни до данас, ипак, нису остварене. Маштао је да се његови радови из атељеа на Звездари једног дана нађу у родној кући - меморијалном музеју у Кладову - и да после смрти почива у заједничкој гробници с родитељима.

МАШТАРИЈЕ НОВИНАРА ЧЕДЕ

Познати дугогодишњи дописник Радио-телевизије Београд Чедомир Николић прекинуо је, невољно, успешну новинарску каријеру и сада је столар аматер, коме и професионалци завиде

Агроном, новинар и столар! То је Чедомир Чеда Николић, најпознатији житељ рударске Лубнице, код Зајечара, где је и рођен на православну нову годину (14. јануара) 1947. године. Човек коме је нарушено здравље, пре седам година, прекинуло запажено успешну каријеру дугогодишњег сталног дописника Радио-телевизије Београд из Тимочке крајине. Али, он се није предао. Истински и сада, у пензији, ужива док у давно започету породичну кућу у селу, великих димензија, уграђује врата и прозоре сопствене израде и мноштво одаја попуњава намештајем. Какав и професионални столари ретко праве!

Утекао је из Београда и поред силног наваљивања његових професора да, као један од најбољих студената генерације на Пољопривредном факултету, са високим просеком, постане асистент или да прихвати специјализацију на Институту за кукуруз у Земунпољу. Напраасно, постао је новинар у тадашњем Радио-Зајечару. Новинар па директор, па оснивач дописништва Београдске телевизије, којем је упорни и предузимљиви Чеда саградио прву линк везу са редакцијом у Београду, преко предајника на Тупижници. И ту линк везу, прву тада у Србији, и најсавременије опремљено дописништво у Зајечару саградили су тада, пре готово три деценије, спонзори из моћних тимочких предузећа. Зато што је Николић био новинар од великог угледа! Темелјан, брз, професионалан. И када је писао о тимочким ратарима и тада успешним тимочким пољопривредним комбинатима, и о борским рударима, тимочким шумарима и аласима, о успесима зајечарског „Кристала“, књажевачког „Џервина“, о градитељима ћердапских електрана ...

И, одједном, захуктали ритам великог

новинарског професионалца је прекинут. Лекари су саветовали да се професионалац Чеда смири у мировини, а дисциплиновани трудбеник је то, невољно, прихватио.

- Није било лако, али морало се – каже доброћудна људина, несребични пријатељ свих тимочких новинара. – Срећом, пала ми је на памет недовршена кућа, коју сам почео да градим још 1980. године. Рекао сам себи: саградићу је за ћерку Биљану, јединицу, и зета Слободана, за узор. И у спомен на преминуле оца и мајку, бабу и деду, који су још били живи када су ударени темељи нове куће. Подржала ме је у томе супруга Радмила.

Рекао је Чеда збогом новинарским шлајфнама, збогом јурњави тимочким друмовима и непреспаваним ноћима и кренуо храбро у нови живот.

У последње четири године направио је новопечени столар аматер више од тридесет врата и прозора. И још ће гра-

дити, и за себе, комшије, блиске пријатеље и родбину. Направио је и пуно разног намештаја. Ипак, његови ормари, витрине, сталаже и полице не личе на досада виђене, ни израдом, ни уграђеним материјалом. А нико му у фамилији није био столар. Само је он љубопитљиво посматрао неке мајсторе. Пробао па се и сам зачудио како му иде од руке.

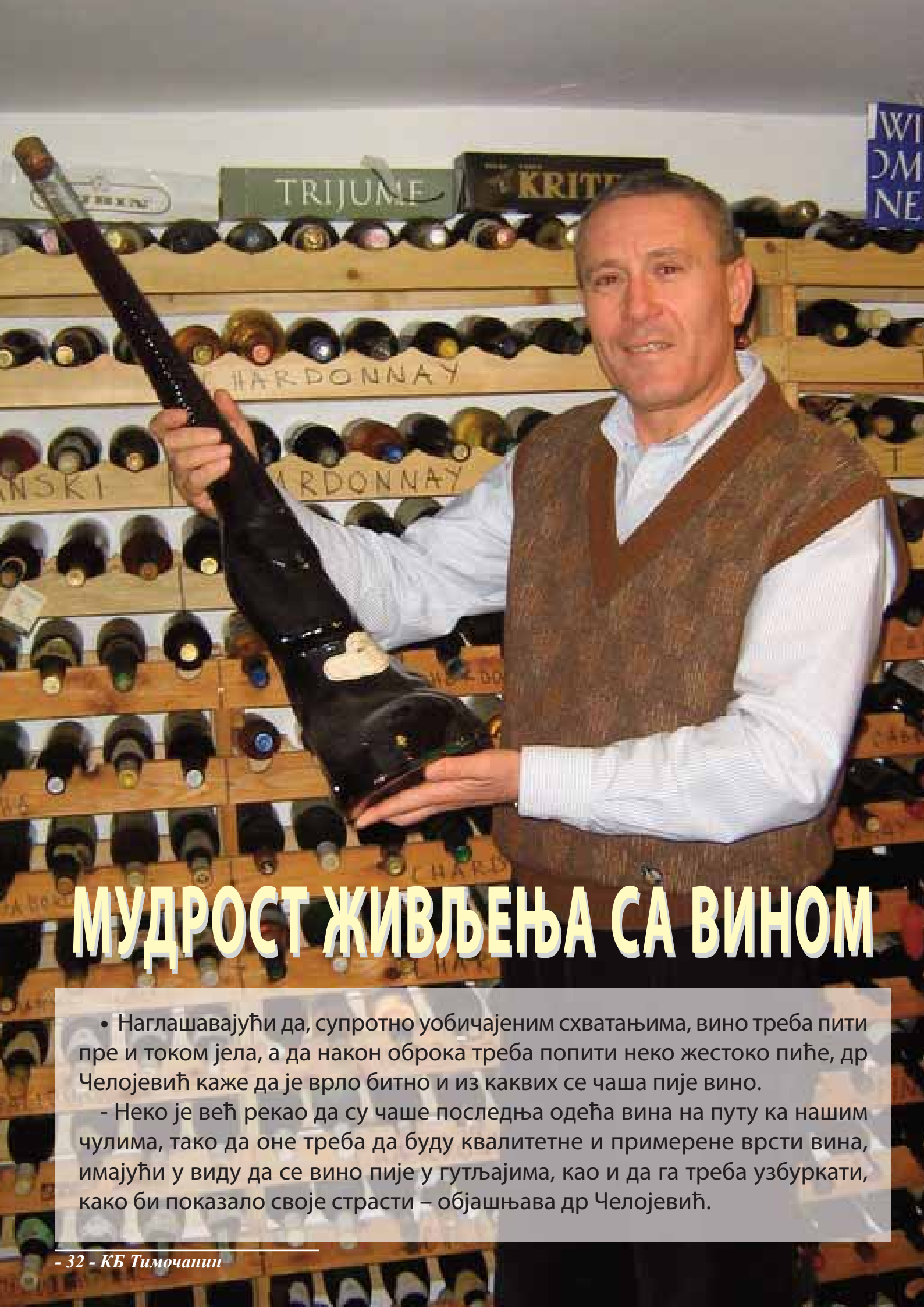
- Ово ти је, буразеру, од трешње, ово од крушке, ово од јасена, ово од тополе, а ово од ораха – објашњава, док срамежљиво прикрива сопствено усхићење. – Сва врата су од храстовине. Дуборези су оригинали, из маште. А све даске и гредице су из моје шуме и шуме моје тазбине. Много сам, заиста, уштедео у материјалу.

А где би му био крај да још има и професионални алат! Почео је од старог абрихтера, који је својевремено покретао млин чекићар, и од неколико десетина алатки, па је докупљивао. Расло је усхићење бившег новинара, бившег комбајнера. Бившег одгајивача лековитог биља. Многи пријатељи и комшије са неверицом су посматрали мајсторлуке новопеченог столара Чеде.

- Ово је сада потпуно завршено – говори док уочи новогodiшње ноћи „пресеца врпцу“ невеликог, али бајковито саграђеног и уређеног, приземља. – Позвани сте на усељење и весеље.

Драге госте дочекали су мајстор Чеда и његова супруга Радмила, његова верна „асистенткиња“, чије ликовне идеје често крадуцка. Радмила се осмехује блажено. То на зидовима су њене слике. Чедине столарске вратоломије инспирисале су и њу. Сетила се да је у младости волела да се игра бојама. Сада ужива у рукотворинама свог супруга у новим одајама маштовито уређеног приземља. Срећна је што су се њене слике баш уклониле.

Смеју се често шалјивим опаскама пријатеља како су њих двоје промашили животна занимања. Њима је, ипак, најбитније то што им је и сада овде лепо и забавно, као некада. Радују се што се њихове занимације допадају ћерки, зету и пријатељима. Радују се „сваштар“ Чеда и његова верна „асистенткиња“ Радмила и када њихова башта, њиве и воћњаци у Лубници добро понесу. Пољопривредним машинама, још у добром стању, подједнако вешто управљају. Готово играјући се и не размишљајући како више нису ни млади, ни здрави, као некада.

МУДРОСТ ЖИВЉЕЊА СА ВИНОМ

• Наглашавајући да, супротно уобичајеним схватањима, вино треба пити пре и током јела, а да након оброка треба попити неко жестоко пиће, др Челојевић каже да је врло битно и из каквих се чаша пије вино.

- Неко је већ рекао да су чаше последња одећа вина на путу ка нашим чулима, тако да оне треба да буду квалитетне и примерене врсти вина, имајући у виду да се вино пије у гутљајима, као и да га треба узбуркати, како би показало своје страсти – објашњава др Челојевић.

Познати неготински гинеколог-акушер, примаријус др Синиша Челојевић, уз усавршавање у струци, усавршава се и у области енологије, а они који су већ изградили своје име на том пољу сагласни су да је постао један од најбољих познавалаца вина у Тимочкој крајини. У његовој винотеци, на око 16 квадратних метара простора, смештеној у лепо уређеној породичној кући, има нешто више од 1.600 бутелки разних вина, од којих су нека старија од педесет година.

- Увек сам волео да попијем чашу доброг и квалитетног вина, тако да није било чудно што сам, са годинама, све више проучавао и упознавао ову област. Онда сам почео да увећавам своју колекцију, тако да сам, са временом, морао да обезбедим и одговарајуће услове за чување вина – каже др Синиша Челојевић.

У његовој винотеци, где је вино педантно сложено на полицама, температура је током читаве године између 12 и 15 степени, док је влажност ваздуха између 60 и 80 процената.

- Ова просторија је специјално грађена за ове намене и има посебну топлотну и звучну изолацију. Врло је битно да вино, које је увек активно и увек "ради", има тишину. Ја често седим у винотеци и послушкujem ту посебну врсту тишине, која се може протумачити и као посебна врста музике коју емитује 1.600 флаша вина – објашњава др Челојевић.

У великој колекцији вина заступљено је "пиће богова" са свих континената, мада највише има оних која су произведена у Србији и земљама из окружења. Од вина из Европе најзаступљенија су она из Француске и Шпаније, а са других континената ту су вина из Калифорније, Аустралије, са Новог Зеланда и из Јужноафричке Републике. И поред тога што поседује и неке бутелке вина чија је вредност око 500 евра, према речима др Челојевића, готово свака боца из његове колекције за њега има непроцењиву вредност, јер је у сваку од њих уткана по једна прича, доживљај, сећање...

- Са свих мојих путовања, било да је то у земљи или иностранству, донесем по неку боцу вина. Редовно посећујем све наше винске манифестације, а када сам у иностранству, увек се потрудим да пронађем неку познату "кућу вина". Вино ми доноси и многи моји пријатељи, пошто углавном сви они знају да ме то посебно обрадује – каже др Синиша, напомињући да је већ направио мапу својих будућих путовања, са жељом да упозна виногорја Бугарске и Румуније.

Недавно, др Челојевић је, желећи да повеже своје две љубави, у Подружници Српског лекарског друштва у Неготину организовао и предавање под називом "Мудрост живљења са вином", где је својим колегама и пријатељима говорио о здравственом аспекту конзумирања вина.

- Ово се пре свега односи на црвена вина, која могу бити

"ЗДРАВСТВЕНА ПОРОДИЦА"

Занимљиво је да је комплетна породица Челојевић усмерена на здравство. Поред др Синише, недавно је студије стоматологије завршила и ћерка Сања, а ускоро би требало да студије медицине заврши и син Саша, док је супруга Снежана медицинска сестра.

СИМПОЗИЈУМ У ДУБАИУ

Примаријус др Синиша Челојевић био је, уз свог суботичког колегу др Луку Анђелића, једини представник Србије на четвородневном, интернационалном симпозијуму, који је одржан у Дубаиу. Тема овог симпозијума била је заштита жена од нежељене трудноће употребом познатог контрацептивног средства "Мирена", које има и терапеутско дејство.

Како каже др Челојевић, и тамо је имао прилике да ужива у вину, будући да су домаћини приредили јединствен доживљај у самој пустињи, где је организован "Сафари дезерт".

снажан антиоксиданс. Она делују антивирусно и против разних упала, а утврђено је да смањују притисак и ниво шећера, као и да успоравају процес старења. Наравно, то се односи на умерено конзумирање вина, јер не треба заборавити да наша јетра за један сат може да неутралише тек око 8 грама етил алкохола, а да у једној бутелки има око 60 грама етанола – каже др Синиша Челојевић

Вишеструко корисно дејство црвених вина је, по речима др Челојевића, научно доказано, док се бела вина конзумирају, углавном, из задовољства. Ни у томе не треба претеривати, а поготову ово вино не треба мешати са водом, јер се, како каже неготински доктор за вино, оно пије ради уживања, а жеђ се гаси водом.

РАЈСКИ ВРТ

Осим интересовања за вино, др Синиша Челојевић је и страствени љубитељ биљака и цвећа, о чему сведочи лепо уређен врт у дворишту породичне куће, о којем се он лично брине.

Радио „Темпо“ свакодневно на 101 мегагерцу МАЛА ОАЗА ДОБРОГ РАСПОЛОЖЕЊА

Музички радио „Темпо“, власника Зорана Николића, који постоји од 1. јула 2005. године и свакодневно током читавог дана емитује програм на таласној дужини 101 мегагерц, може се рећи права је мала оаза у етру, у којем се данас може чути много тога што не прија ушима. Када је Зоран са својим ортаком Ивицом Јовановићем, који више није у овој причи, одлучио да крене у авантуру која се зове прављење радио-програма, имао је баш то на уму - да никако не затрује етар. Желео је да његово радио буде чистач етра од шунда и свега неквалитетног, а, опет, да буде радио-станица која ће имати брз и динамичан програм који захтевају савремени токови живота и која ће пратити светске трендове у музици. Зацртано је да се на таласима радија „Темпо“ у сваком моменту може чути квалитетна домаћа забавна и светска музика. И управо је велику слушаност овај радио стекао емитовањем квалитетне музике. Било да сте у преподневним сатима на послу или сте се

посветили поподневном одмору, оно што се чује са 101 мегагерца може само да вам прија и поправи расположење. Радио „Темпо“ није случајно окарактерисан као музички радио, јер 60 посто програма чини музика. Све то прати ненаметљива прича о музици и музичким дешавањима.

- Нисам желео радио на којем ће бити превише приче, превише народне музике - каже Николић. -Људи који раде и који су радили на овом радију, приватно се баве музиком или су професионални водитељи и зато имамо доста специјализованих музичких емисија. Музички уредник овог радија је Зденко Јовановић, врсни познавалац музичких праваца у домаћој и страниој музици. На таласима овог радија може се чути музика за све генерације: од попа и рока до блуза, џеза и евергрин.

Радио „Темпо“ има сопствени про-

фесионални тонски студио, једини те врсте у граду, што му омогућава квалитетну продукцијску понуду. У овом студију се снима велики број реклама и џинглова у сопственој продукцији радија „Темпо“. Оно по чему су рекламе овог радија карактеристичне, јесте да музички вокали певају у овим рекламама. Карактеристични женски и мушки вокали дају оргиналну боју радију. Што се тиче рекламирања на овом радију, слободно се може рећи да радио „Темпо“ нема конкуренцију ни у прогледу цена ни квалитета.

Радио „Темпо“ има три стално запосљена радника и четири сарадника. Сарадници доприносе лакшем остваривању нових, креативних идеја, и то како на музичком тако и на техничком плану, а свакако да велику помоћ у професионалном смислу својим саветима Зорану пружа његова супруга Марина, водитељ Радио-телевизије Зајечар. Гласови који се најчешће чују са овог радија припадају Владимиру Петковићу, Марку Павловићу и Ирени Јовић Станојевић.

Међу најслушаније емисије свакако спадају: „СМС- плес“ (у којој су музичке жеље бесплатне, а поруке се наплаћују три динара), „Музика за незаборав“ (у којој се могу чути музички хитови прошлог века) и „Музички реквизитор“.

Како ће још Радио „Темпо“ моћи да се чује на фреквенцији од 101 мегагерца и колико ће опстати у етру, зависи од будуће доделе фреквенција.

Студио Темпо радија

Претплатите се на

За вас

0 динара

данас

За
10
плаћених бројева
добијете
12

- Ваше 4 предности:**
- Два бесплатна броја
 - Испорука листа на жељену адресу
 - Гарантоване цене целе године
 - Коришћење ексклузивне понуде за претплатнике

ПОНУДА ЧИТАОЦИМА КБ ТИМОЧАНИНА ВАН ГРАНИЦЕ СРБИЈЕ

Вратити у затвореној коверти са маркицом и назнаком "за претплату" на: КБ Тимочанин, ТПЦ Краљевица бб, ламела б, 19000 Зајечар, Србија

Подаци о претплатнику:

Име:
 Презиме:
 Адреса:

 Место:
 Држава:
 Телефон:
 e-mail:

ДА, претплаћујем се на лист "КБ Тимочанин" за 0 €, \$, AUD данас.
 Уплатићу износ од 35€ уместо 42€, 60\$ уместо 72\$, 70AUD уместо 84AUD, за претплату на 12 месеци. Мој први број ћу добити 15. ____ - 20 ____ године

ПОТПИС

ПОНУДА РЕЗЕРВИСАНА ИСКЉУЧИВО ЧИТАОЦИМА КБ ТИМОЧАНИНА

Вратити у затвореној коверти са маркицом и назнаком "за претплату" на: КБ Тимочанин, ТПЦ Краљевица бб, ламела б, 19000 Зајечар

ДА, претплаћујем се на лист "КБ Тимочанин" за 0 динара данас.
 Уплатићу износ од 680 динара уместо 816 динара, за претплату на 12 месеци и добићу мој први број 15. ____ - 20 ____ године.

Подаци о претплатнику:

Име: _____
 Презиме: _____
 Адреса: _____

 Телефон: _____
 e-mail: _____

ПОТПИС

ПРАВИЛО ИГРЕ СУДОКУ:

Попуните табелу тако да сваки ред, свака колона и сваки 3 x 3 блок садржи бројеве 1 до 9.

Лаки

2		1	4	9	5			
7		4	6			8		
	3		8	7		4		5
3						7	8	
	1	7						6
4		8		6	9		7	
		3			1	2		4
			7	2	4	6		8

Тешки

	6			7				
		8		2		4		
			5			2		3
					7		8	5
	2	5		4		7	1	
9	7		8					
4	9			1				
		6		8		5		
				3			6	

Средњи

	4		5				9	
8			1	4				2
5			9			4		
	2	5			8			9
		6	1	3		2		
7			9			6	4	
		8		7				6
1			6	3				4
	9			1			7	

Супер тешки

	2	4						
			4			6		
1	3		5				8	
			1	6	8	5		
5								7
9	2	3	5					
	9			4		1	6	
		5		1				
						9	3	

АНАГРАМ

Наш књижевник :
ЛЕДИ ОБЕЋА НАСЛОН
(ЛА = С)

И његови дела :

1. ОИВИЧИ АЦО (А = Е)
2. А ТО БОЉЕ ПЕРЕ МЕРИМА (ЛЕ = А)
3. ГЛАСАМ ПИВО!

Ваше решење је:

Наш књижевник :

И његови дела:

1. _____

2. _____

3. _____

АФОРИЗМИ

*

**НАРОД ЈЕ НА НОГАМА.
СВИРАЈТЕ ХИМНУ!**

*

**УМЕСТО ДА НАПРАВИМО
ИСКОРАК,
НАПРАВИЛИ СМО
РАСКОРАК.**

Извињавамо се аутору и читаоцима због штампарске грешке која је настала у прошлом броју и поново објављујемо афоризме

Аутор:
Живојин Драгишић

Ако, од понуђених шест ликова, са десне стране, пронађете три одговарајућа (по облику и распореду слова) и сместите их са леве стране, треба да добијете познату мисао чувеног пољског књижевника и афористичара **Станислава ЈЕРЖИ ЛЕЦА**.

К	А	Д				И	Т	Е
С	П			Е	Н	И		Е,
	А	Ч	У	В	А		Т	Е
	О	С	Т	О		А.	У	В
Е				М	О		У	У
П	О	Т	Р	Е		И	Т	И.

Б		Т			К				
	Л	1	Ј			Ј	2	Г	
				К			Љ	Б	
Ш									
У	3				Е		5	П	С
Р	Р				С		Е		
	О			4	К		К		
			П	С			С		
				6	М	О			
			Ш	У	Р				

РЕШЕЊА из прошлог броја: судоку: Лаки - 136489257-825367149-794512683-263951874-571648392-948273561-612894735-457136928-389725416; Средњи - 196278354-385149267-274365981-649751832-728934516-513826479-831497625-952613748-467582193; Тешки - 469831572-175429368-238657419-826715934-914382756-357964821-693178245-541293687-782546193; Супер тешки - 812743956 - 567819243 - 493652871 - 758261394-321974568-946538712-175326489-639487125-284195637; **магични ликови:** Ако сте ликове 5,1 и 6 са десне стране, сместили у одговарајуће, са леве стране, добили сте познату мисао српског политичара, есејисте и књижевног критичара Јаше ПРОДАНОВИЋА.: „Лако је чути савете здравог разума, али их је веома тешко послушати.“ **скандинавка- водоравно:** Ј, милерам, репате, игелит, , Оти, Еле, АО, рипс, П, В, Каменка, ВРАТНА, нагост, расколи, Нас, А, Сади, маза, Вис, Тала, МО, Митар, Ари, космати, А, Пријам, Ками, КД, Н, Ек, Неша, Аро, Вир, опали, Азем, пиц, авангарда, напредан, браон. **анаграм:** Наш књижевник : МИЛОРАД ПАВИЋ; И његова дела: Атлас ветрова, Српске приче, Предеп сликан чајем

							<i>Тимочанин</i>	Види слику	Прецизан		Учесник у завери		Скупоцено ретко
									Попустљив		Место у Словенији		
							Неустрашив						
							Река у Србији						
							Непрофесионалац						
							Који минирају						
							С.С.			С	Е.Т. И.П.		
Једна димензија (множина)													
<i>Аутор Живојин Драгишић</i>	Село код Зајечара			Т.Б.	Бог подземља и смрти старих Римљана	Име Коена	Е.В.		Глумац Бред Засеок у општини Кладово				
Село код Кладова							Билијарски штап Производ краве (мн.)			К.Н. Место у Црној Гори			
О.П.			Под теретом Женско име							Кисеоник Место у Бугарској			
Река у Гани				Врста пиштоља Женско име				Редитељ Бесон Врста дрвета				Журналист	
Француско мушко име					Живчан Аустрија								
Полупаразит - биљка						Управљачки механизам Мера за запремину							
Очишћен и избељен памук					Стан (жаргонски) Легенд. Арапска краљица					О.В. Место у Војводини			
Н		Део ант. вазе Име Толстоја					Трећи и први самогласник		План. врх у Грчкој Клуб телесне едукације				
Река у Египту			Амерички авиотранспорт Друга нота				Ц Ауто ознака Лесковца		Врста цвећа Љиљан Ш.Ч.				
Император				Велика Болест									
Обезбеђене везивањем				3									
							Истор. брдо код Ниша						

KB SECURITY

ПОНУДА ЕКСКЛУЗИВНИХ КУЋА И СТАНОВА

Поверите нам Ваше некретнине. Продаћемо их брзо, квалитетно и ефикасно.

СТАНОДАВЦИМА УСЛУГЕ БЕСПЛАТНЕ!

Тржно-пословни центар

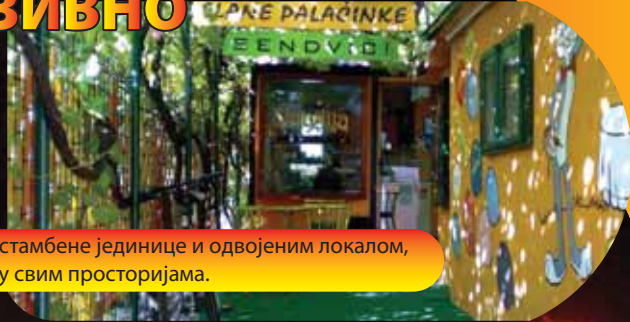
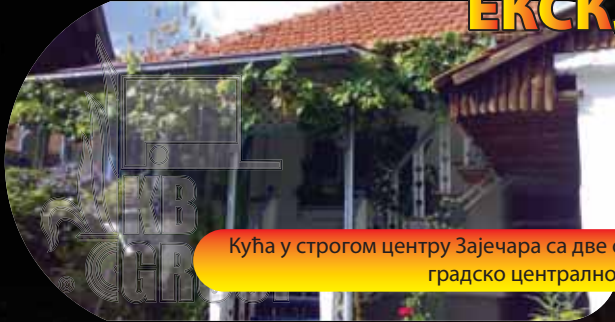
Краљевица бб ламела 6

www.kbgrupa.com

тел. 019.432.561

факс 019.443.644

ЕКСКЛУЗИВНО

Кућа у строгом центру Зајечара са две одвојене стамбене јединице и одвојеним локалом, градско централно грејање у свим просторијама.

ЕКСКЛУЗИВНО

ЕКСКЛУЗИВНО

ЕКСКЛУЗИВНО

ЕКСКЛУЗИВНО

За детаљније информације доћи лично.

ЗА ВАШ ДОМ ПУН ВЕДРИНЕ КБ НЕКРЕТНИНЕ

Kepi Blanc club

